ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡσυνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτικῶς:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 10	Ἐτησία	Σελ. 12
Ἑξάμηνος	» 5	Ἑξάμηνος	» 7

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
ΤΗι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Ι' ΑΡΙΘ. 502

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 17ῃ Νοεμβρίου 1915.

ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ

ΠΟΥ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ - ΑΝ ΥΠΑΡΧΩΣΙΝ - ΑΡΓΥΡΩΝΗΤΟΙ

Ἡ ἀτικὴ «Πατρὶς», ὄργανον ἐπιστήθιον, ἀλλὰ ὄχι τοῦ κ. Βενιζέλου, ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 31ης λήξαντος ἔγραψε τάδε:

«Ἡ κυβέρνησις Γούναρη καὶ τὰ μετὰ τὸν κ. Βενιζέλον συμμαχικὰ ὑπουργεῖα ἀπέβλεπον ἀναμφιβήτητος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἑλλάδος, ὅταν ἤσκουν τὴν γνωστὴν πολιτικήν των. Ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐν τῇ ἐξυπηρετήσει ταύτῃ **διεφυλάσσοντο καὶ προήγοντο πραγματικῶς τὰ γερμανικὰ συμφέροντα, ἐφόσον τοῦτο ἐξήρτητο παρὰ τῆς Ἑλλάδος.**

«Ἂν ἡ ἐπιχείρησις τῶν Δαρδανελλίων δὲν ἀπέβη ἐκ τῆς πρώτης στιγμῆς ὑπὲρ τῶν Συμμάχων τῆς Ἀντάντ καὶ ἐδόθη καιρὸς εἰς τοὺς Γερμανοὺς νὰ ὀργανώσουν τὴν ἄμυναν τῶν Στενῶν, ὀφείλεται τοῦτο κατὰ πολὺ εἰς τὴν εὐστάθειαν τῶν τούρκων στρατιωτῶν. **Ὀφείλεται ὅμως ἡ Γερμανικὴ ἐπιτυχία κατ' ἐλάχιστον ἔστω μέτρον καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οὐδετερότητα.**

«Ἐὰν πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῆς Ἀντάντ διὰ τὸν προσεταιρισμὸν τῆς Ρουμανίας δὲν ἐπέτυχον μέχρι τοῦδε, ἡ τιμὴ ἀνήκει εἰς τὴν Γερμανικὴν διπλωματίαν. **Ἀλλ' οὐδεὶς εὐσυνείδητος Γερμανὸς θὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ διπλωματία αὐτὴ ἐξυπηρετήθη ἀληθῶς διὰ τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος.**

«Ἐὰν τέλος ἡ Ἑλλὰς ἠρνήθη νὰ βοηθήσῃ τὴν Σερβίαν καὶ ἀφῆκεν ἀνενοχλήτους τοὺς Βουλγάρους νὰ προελαύνουν πρὸς τὰ Σκόπια, ἡ ἀφορμὴ τῆς στάσεως της πρέπει ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν κινδύνων οἵτινες συνεδέοντο μὲ τὴν δρᾶσιν της. **Μετὰ τῆς ἀποτροπῆς ὅμως τῶν κινδύνων τούτων, τοὺς ὁποίους οἱ Γερμανοὶ ἐμεγαλοποίησαν τερατωδῶς, ἡ Ἑλλὰς προσέφερεν ἀδιάφορον πῶς, τὰς μεγίστας τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὴν Γερμανίαν, ἤτις εἰς τὴν Ἑλλάδα ὀφείλει τὸ γεγονὸς ὅτι ἐφοδιάζει σήμερον τὴν Κων)πολιν.»**

Ἀπὸ τῆς Ἑλλαδικῆς λοιπὸν ταύτης ἐφημερίδος, τῆς πιστοτέρον πάσης ἄλλης ὁμόφρονος διερμηνευούσης τὰς σκέψεις καὶ τὰς γνώμας τοῦ κ. Βενιζέλου, ἡ Ἑλλὰς καταγγέλλεται ὡς σπουδαῖος παράχων ὅλων τῶν πολεμικῶν καὶ διπλωματικῶν ἀτυχημάτων τῆς Ἀντάντ ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Χερσονήσῳ καὶ δικαιοῦνται ἄρα αἵ τε κυβερνήσεις καὶ οἱ λαοὶ τῶν ἀποτελούντων τὴν Συμμαχίαν τῆς Τετραπλῆς Συνεννοήσεως νὰ ἐπιρρίψωσιν ὅλην τὴν εὐθύνην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ κηρύξωσιν αὐτὴν ἀποδιοπομπαῖον τράγον.

Διὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐτροφοδοτεῖτο καὶ ἐφοδιάζετο ἡ Σερβία, αἱ Ἑλληνικαὶ Νῆσοι Λῆμνος καὶ Τένεδος καὶ Μυτιλήνη ἔτι ἐχρησίμευον καὶ χρησιμεύουσιν ὡς στήριγμα τῶν Συμμάχων εἰς τὰς κατὰ τῶν Δαρδανελλίων καὶ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου ἐπιχειρήσεων αὐτῶν, ὁ συμμαχικὸς στρατὸς διὰ Θεσσαλονίκης εἰσχωρεῖ εἰς τὴν Σερβίαν πρὸς βοήθειαν τῆς κινδυνευούσης συμμάχου, καὶ αἱ ὑπηρεσίαι αὐται εἰς οὐδὲν λογίζονται ὑπὸ τῆς «Πατρίδος» τοῦ κ. Βενιζέλου, καὶ τὴν Ἑλλάδα βαρύνει μόνον ἡ εὐθύνη ὅλων τῶν ἀποτυχιῶν τῆς Ἀντάντ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ.

Καθόσον γνωρίζομεν, ἐφημερίδες τῆς Ἀντάντ μετῆλθον γλῶσσαν βιαιοπαθῆ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ οὐδετερότητι αὐτῆς, οὐδεμία ὅμως ἐπέρριψε κατ' αὐτῆς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας εὐθύνας, αἵτινες ἂν ἦσαν πραγματικαὶ καὶ ἐπιστεύοντο ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης παρὰ τοῖς λαοῖς τῶν Συμμάχων τῆς Συνεννοήσεως, ἔδει νὰ κηρύξωσιν οὗτοι κατὰ τῆς Ἑλλάδος πόλεμον ἐξοντώσεως.

Ἐντούτοις ὁ Βρεττανὸς Πρωθυπουργὸς κ. Ἄσκουϊθ ἐκθέτων τὴν πολιτείαν τῆς ὑπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως ἐν τῷ πολέμῳ ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν Δαρδανελλίων εἶπεν:

«Ὅλον τὸ ὑπουργεῖον εἶνε ὑπεύθυνον διὰ τὴν πρώτην ναυτικὴν ἐπίθεσιν, καὶ πλειότερον πάντων αὐτὸς ὁ πρωθυπουργός.

«Ὑπῆρξαν ἀμφιβολίαι τινὲς καὶ δισταγμοὶ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Ἀδμιράλτου Φίσσερ, πάντων ὅμως τῶν ναυτικῶν εἰδημόνων ἐζητήθη ἡ συμβουλὴ συμπεριλαμβανομένων καὶ τοῦ Γάλλου Ναυάρχου καὶ τοῦ Μ. Λουκὸς Νικολάου.

«Ἐπειθεωρήθη ὑπὸ τοῦ Πολεμικοῦ Συμβουλίου πάλιν καὶ πάλιν καὶ ἦτο, ὡς προὐτίθετο νὰ ἦνε, καθαρὰ ναυτικὴ ἐπιχείρησις.»

Ὁ κ. Ἄσκουϊθ παρεδέχθη πλήρως τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων καὶ μετ' ἐμφάσεως ἐξῆρεν ὡσαύτως τὴν ὑπέρμετρον σημασίαν τῶν κεφαλαιωδῶν ἀκτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης.

Αἱ συνέπειαι τῆς ἐπιτυχίας, εἶπε, πᾶ ἦσαν «σχεδὸν ἀνυπολόγιστοι.» Βῆμα πρὸς βῆμα διεξῆλθε πάντα τὰ ἐπακολουθήσαντα συμβεβηκότα τὴν ἀποτυχίαν τῆς ναυτικῆς ἐπιθέσεως καὶ ὧν τῶν Στενῶν, τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀποστείλωσι «κατάλληλον στρατιωτικὴν δύναμιν» καὶ τὴν βαθεῖαν ἀπογοητευσίν του διὰ ἃς πολὺ στοιχισάσας ἀποτυχίας τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἀπολογούμενος μόνον ὁ κ. Ἄσκουϊθ κατὰ τῆς αἰτιάσεως ἐπὶ ἀναβλητικότητι ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσιν ἐν τῇ Βαλκανικῇ παρεκάλεσε τοὺς ἐπικριτὰς ὅπως ἀναμνησθῶσιν ὅτι «μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ὑπῆρχε μεγίστη παποίθησις ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ ἐτίμα τὰς ἀπὸ τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις αὐτῆς πρὸς τὴν Σερβίαν», καὶ ἐξέθηκε χρονολογικῶς τὰ συμβεβηκότα ἵνα δείξῃ ποῖον μέρος διεδραμάτισε, κατ' αὐτὸν, ἡ Ἑλλὰς ἀντιπροσωπευομένη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, χωρὶς ὅμως νὰ ὀχολιάσῃ ταῦτα.

Ὁ Σὶρ Ἐδ. Κάρσον, ὁ γνωστὸς ἡγέτης τῶν ἑνωτικῶν ἐν Ἰρλανδίᾳ καὶ ἀρχηγὸς τῆς μελετηθείσης ἐνόπλου στάσεως κατὰ τῆς Ἰρλανδικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἐν τῇ ἐπιστολῇ του, δι' ἧς παρητεῖτο ἀπὸ ὑφυπουργοῦ ἔγραψε μετὰ χολῆς ὅτι «ἡ Ἑλλὰς ἔδει νὰ ὑποχρεωθῇ ὅπως ἐκπληρώσῃ τὰς ἀπὸ τῆς συνθήκης ὑποχρεώσεις καὶ νὰ ἐμβάλωσιν εἰς αὐτὴν τὸν τρόμων ἀπὸ τῶν συμμάχων, ὡς ἔχει τοῦτον ἀπὸ ιῶν δύο Κεντρικῶν Δυνάμεων.»

«Μέχρι ἐσχάτως τῇ 24 Σεπτεμβρίου ὁ κ. Βενιζέλος ἐζήτησε παρὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μ. Βρεττανίας 150,000 ἄνδρας καὶ τὴν 4 Ὀκτωβρίου ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς παρέμεινε πιστὴ εἰς τὴν συνθήκην μετὰ τῆς Σερβίας», *εἶπεν ὁ κ. Ἄσκουϊθ*

«Τὴν ἑπομένην ὅμως, ὁ Βασιλεὺς ἀπεδοκίμασε τὴν πολιτικὴν ταύτην. Ὁ κ. Βενιζέλος παρητήθη, καὶ ἡ νέα Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἠρνήθη νὰ παραδεχθῇ ὅτι προέκυψεν ἡ περίπτωσις *casus foederis* δυνάμει τῆς μετὰ τῆς Σερβίας συνθήκης.»

Ὁ Βρεττανὸς, ἄρα, πρωθυπουργὸς δικαιολογῶν μετὰ τῆς ὅλης πολιτικῆς τῆς κυβερνήσεως τὸν ἐν τῷ παρόντι πόλεμῳ, καὶ τὴν ἐν τῇ Βαλκανικῇ καὶ τὴν ἐπιχείρησιν κατὰ τῶν Δαρδανελλίων, μίαν μόνην αἰτίασιν εὑρίσκει κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅτι δὲν ἐτήρησεν αὕτη, κατ' αὐτὸν, τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς πρὸς τὴν Σερβίαν, κηρύττουσα πόλεμον.

Ὁ «Χρόνος» τῶν Ἁριστίων γράφει:

«Ἡ Ἑλλὰς ἐπανειλημένως προσέφερεν εἰς τὰς δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως τὴν ἀποτελεσματικὴν στρατιωτικὴν συνδρομήν της. Κατὰ τὴν τελευταίαν πρότασίν της, δὲν ἐζήτει εἰμὴ τὴν ἐγγύησιν τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος, μίαν ἀσφάλειαν κατὰ παντὸς διαμελισμοῦ. Οἱ σύμμαχοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐφρόντιζον μόνον πῶς νὰ προσφέρωσι τὴν Καβάλλαν εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐπίεζον ἔτι μᾶλλον τὸν Φερδινάνδον νὰ δεχθῇ, ἐνῷ αὐτὸς τοὺς ἐνέπαιζεν ἔχων ἐν τῷ θυλακίῳ του τὴν συμφωνίαν μετὰ τοῦ Γερμανοῦ.

«Αἱ δυσπιστίαι, αἵτινες ἐπηκολούθησαν, ἐπιτηδείως ἐκμεταλλευθεῖσαι ὑπὸ τῆς προπαγάνδας τοῦ κ. Σέγκ, ἡ ἐντύπωσις τῆς δυνάμεως ἣν προὐξένησαν οἱ Γερμανοὶ ἐπαναλαμβάνοντες τὰς ἐχθροπραξίας κατὰ τῆς Σερβίας συνετέλεσαν ὅπως ἐμβάλωσι ταραχὴν εἰς τὴν κοινὴν ἐν Ἑλλάδι γνώμην. Ὁ Βασιλεὺς ἐπωφελήθη ὅπως ἐπικρατήσῃ ἡ προσωπικὴ γνώμη του. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἤρξατο νὰ ἐκφράζῃ φόβους, οἵτινες ἐκράτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἀπάτῃ τῆς οὐδετερότητος, ἀφοῦ εἶδε ν' ἀποβιβάζωνται, πρὸ ἑνὸς ἤδη μηνός, τὰ πρῶτα γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ σώματα. Τὰ στρατεύματα ταῦτα, ἐπικουροῦντα εἰς τὴν Σερβίαν, ἀπετέλουν συγχρόνως προστασίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους· οἱ Ἕλληνες ὅμως ἀναμένουσι τὴν ἐξακολούθησιν τῶν παραπομπῶν».

Η ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Συνεχίζομεν τὴν δημοσίευσιν κατὰ κεφάλαιον τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως περὶ Κύπρου, καὶ κατ' ἐκλογὴν τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων τὸ Παγκύπριον Κοινὸν, καὶ ἐν εἴδει πρώτης τὸ τῆς Παιδείας.

«Ἡ κάθ ξις τοῦ πολέμου, λέγει ἡ Ἔκθεσις συνδεδυασμένη μετ' ἄλλων αἰτίων, πασεχώλησε πᾶσαν ἐνέργειαν πρὸς τροποποίησιν τῆς νομοθεσίας τοῦ παρόντος συστήματος τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Κύπρῳ, ἥτις ἀνετέθη ὑπὸ τῶν κ. κ. *H. C. Talbot* καὶ *H. W. Cobb*, τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν τὴν Κύπρον τῷ 1913, ὅπως ἐνεργήσωσι γενικὴν ἔρευναν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς παιδείας ἐν τῇ νήσῳ. Ἡ μέθοδος τῆς φορολογίας καὶ ὁ ὅλος μηχανισμὸς τῆς παιδείας ἐξακολουθοῦν ὅλα ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ «Περὶ παιδείας Νόμου τοῦ 1905», μετὰ τροποποιήσεων, ὅσαι ἐνόντο ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐπέκτασις τῶν στοιχειωδῶν σχολείων ἐξακολουθεῖ.

—Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Ἐγένετο αὔξησις τούτων κατ' ἀριθμὸν καὶ ἐνεγράφησαν 2,360 μαθηταὶ πλείονες ἢ τὸ προηγηθὲν ἔτος.

Τὸ σύνολον τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τῶν τε πόλεων καὶ χωρίων ὑπὸ τὸν περὶ παιδείας νόμον ἦσαν 311 τῶν ἀρρένων καὶ 81 τῶν θηλέων μετὰ 354 διδασκάλων καὶ 169 διδασκαλισσῶν. Ἐγγεγραμμένοι μαθηταὶ ἦσαν 19,797 καὶ 10,090 μαθήτριαι. Τὰ σχολεῖα συνετηροῦντο διὰ δαπάνης £21,675 (αὔξησις £ 1,253), ἐξ ὧν £ 4,605 ἐχορηγήθησαν παρὰ τοῦ Κυβερνητ. ταμείου. Ἡ μέση ἡμερησία φοίτησις ἦτο 26,695 ἐπὶ ἐγγεγραμμένων 30,102, ἤτοι 80 ο/ο.

—Ἄλλα χριστιανικὰ σχολεῖα.

Ὑπάρχουσι τέσσαρα σχολεῖα Μαρωνιτῶν μετὰ ἓξ διδασκάλων καὶ 146 μαθητῶν. Ὑπόκεινται εἰς τὸν περὶ Παιδείας νόμον, καὶ λαμβάνουν ἐπιχορήγησιν £ 40, τῆς ὅλης δαπάνης ἀνερχομένης εἰς £ 106.

Ὑπάρχουσι τέσσαρα Ἀρμενικὰ σχολεῖα ὑπὸ ἓξ διδασκάλους, μετὰ 88 μαθητῶν, καὶ ἡ ὅλη δαπάνη ἀνέρχεται εἰς £ 210, ἐν οἷς ἡ ἐπιχορήγησις εἰς £ 53. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τῇ αἰτήσει τῆς Κοινότητος θὰ συμπεριληφθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

—Σχολεῖα Μουσουλμανικά.

Ὑπῆρξεν ἐλάττωσις κατὰ δύο τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολείων καὶ αὔξησις κατὰ 205 τοῦ τῶν μαθητῶν. Πολλὰ μουσουλμανικὰ σχολεῖα εἰς τὰ χωρία ἔχουσιν ὀλιγωτέρους τῶν 10 μαθητῶν.

Ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν Μουσουλμανικῶν σχολείων, ὑπὸ τὸν περὶ παιδείας νόμον, εἰς τε τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, κατὰ τὸ ὑπὸ ἐπιθεώρησιν ἔτος ἦσαν 171 ἀρρένων καὶ 17 θηλέων, μετὰ 190 διδασκάλων καὶ 23 διδασκαλισσῶν, ἐγγεγραμμένα δὲ μαθηταὶ 5,849. Ἡ ὅλη δαπάνη διὰ τὰ σχολεῖα ταῦτα ἦτο £ 4,796 (ἐλάττωσις £ 1241 ἐν αἷς £ 1,500 ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ ταμείου. Ἡ μέση ἡμερησία φοίτησις ἦτο 4,926 ἐπὶ ἐγγεγραμμένων 6,325 ἤτοι 78 ο/ο. Ὀλίγα ἀριθμὰ σχολεῖα γνωστὰ ὡς «σχολεῖα τοῦ Σουλτάνου» ἐβρηθοῦντο προγενέστερον δι' ἐπιδόματος ἐκ Κων)πόλεως, ἕνεκεν ὅμως τοῦ πολέμου τὸ ἐπίδομα ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ π. ἔτους, καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος θὰ συγχωνευθῶσι ταῦτα ἐν τῷ γενικῷ καταλόγῳ ἓξ ἄλλα σχολεῖα, ἅπαντα εἰς πόλεις, συντηροῦνται ὑπὸ τοῦ Ἐβκὰφ καὶ λαμβάνουσι χορηγίαν. Οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς ταῦτα μαθηταὶ εἶναι 413 ἄρρενες καὶ 63 θήλεις καὶ 10 διδάσκαλοι.

—Μισθοὶ τῶν διδασκάλων.

Ὁ μέσος μισθὸς, συμπεριλαμβανομένης ἐν αὐτῷ καὶ τῆς κυβερν. χορηγίας κατὰ τὸ ὑπὸ ἐπιθεώρησιν ἔτος ἦτο ὡς ἑξῆς:—

Ἕλληνες διδάσκαλοι.

Διδάσκαλοι πόλεων	£ 55. 8. 0.
» χωρίων	36. 6. 0.
» ἄνευ χορηγίας	19. 0. 0.

—Μουσουλμάνοι.

Διδάσκαλοι πόλεων	£ 20. 14. 0.
» χωρίων	22. 17. 0.
ἄνευ χορηγίας	9 11. 0.

—Ὑπολογισμοὶ τινες.

Ἅπαντα τὰ σχολεῖα ταῦτα συντηροῦνται διὰ δαπάνης £19,508 λαμβανομένων ἀπὸ φορολογίας τοπικῆς, συνδρομῶν θρησκευτικῶν σωματείων ἢ ἀτόμων καὶ κυβερνητ. χορηγίας £7,200. Ἡ μέση δαπάνη καθ' ἕκαστον μαθητὴν ἀνέρχεται εἰς £0.14.6 ἐξ ὧν 27ο/ο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

—Ἡ ἐλονοσία τῶν παίδων.

Παρονείρομεν ὧδε ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἰατρικοῦ Τμήματος τὸ ἑπόμενον ἀπόσπασμα.

«Ἐκτενεστέρα ἐγένετο καταγραφὴ τοῦ σπληνὸς κατὰ τὸ ὑπὸ ἐπιθεώρησιν ἔτος, καὶ μεγάλη μέριμνα καὶ ἐνδιαφέρον ἐλήφθησαν ὑπὸ τῶν ὑγειονομικῶν λειτουργῶν περὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν παιδίων.

«Περὶ τὰς 26,641 ἐξητάσθησαν κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ 1914 κατὰ τὸ τέλος τῆς ἑλονοσιακῆς ἐποχῆς· τούτων 22,799 εὑρέθησαν ἄνευ διατάσεως, τοῦ σπληνὸς 3,125 κατεγράφησαν μετὰ ἐλαφρᾶς διατάσεως, 792 καὶ 225 εἶχον μέσην καὶ μεγάλην διάτασιν τοῦ ἀδένος τούτου. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι παρουσιάζουσι σπληνικότητα (*spleen rate*) 15.3 δεικνύοντες βαθμιαίαν καὶ σταθερὰν περιστολὴν ὡς πρὸς τὴν σπληνικότητα τοῦ προηγηθέντος ἔτους.

—Μία διδακτικὴ ἀλήθεια.

Πάντες οἱ γονεῖς ὅσοι δύνανται νὰ καταβάλλωσι τὰς δαπάνας ἐπιθυμοῦσιν ὅπως παρέχωσιν εἰς τὰ τέκνα των ἀνωτέραν παίδευσιν· ἀτυχῶς ὅμως ὅταν οἱ παῖδες ἀποβάλωσι τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ χωρίου των καὶ ἀσπασθῶσι τὰ ἤθη τῶν πόλεων, διέλθωσι δέτάξεις τινὰς εἰς τὰ διάφορα ἐκπαιδευτήρια τῆς Μέσης Παιδείας καὶ ἐνδυσθῶσιν εἰς τὸν ἀστικὸν βίον, ἀποβαίνουσι πολλοὺς περήφανοι ὥστε νὰ μὴ ἐργάζωνται πλέον διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ὅταν ἐπανέρχωνται εἰς τὰ χωρία των κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς διακοπὰς ἀπαξιοῦσι νὰ ἐκτελέσωσιν οἱανδήποτε ἐργασίαν καὶ οὐδὲ ὕδρίαν καταδέχονται νὰ φέρωσιν ἀπὸ τῆς πηγῆς καὶ ἐνθαρρύνονται μάλιστα ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι «πεπαιδευμένοι» ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ρυπαίνωσι τὰς χεῖρας των.

Συνεπῶς οἱ πλείονες τούτων κατακλίνονται δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἢ περιφέρονται ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἢ διημερεύουσιν εἰς τὰ καφενεῖα, ἐνῷ οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες των ἐργάζονται δι' αὐτούς. Οὕτω μία τάξις νέων παρασκευάζεται ἀνίκανος πρὸς οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικήν, καὶ τοιαύτη δὲν ὑπάρχει δι' ὅλους ἐν Κύπρῳ, καὶ ἡ τάξις τῶν νέων τούτων αὐξάνεται κατ' ἔτος. Εἰς ὀλίγους χρόνους ἡ τάσις αὕτη συγκαὶ ὑπ' εται πῶς ὑπὸ τῆς ἀνακουφίσεως διὰ τῆς μεταναστεύσεως εἰς τόπους ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ ἐμπορικὴ ἰδιοφυΐα ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ της, κατὰ τὸ ἔτος, ὅμως, τοῦτο, συνεπείᾳ τοῦ πολέμου, τὸ πλεόνασμα εἶνε κατάδηλον.

Αἱ ἐκλογαὶ χωριτικῶν Ἐπιτροπειῶν καὶ ὁ διορισμὸς τῶν διδασκάλων ἐξακολουθεῖ νὰ προκαλῇ συχνὴν πάλην καὶ δυσαρέσκειαν, καὶ ἐν μιᾷ περιπτώσει κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ φόνος ἑνὸς Μουχτάρου ἦτο ἄμεσον ἀποτέλεσμα τούτου.

Σ/Σ. Κ Φ Ἐντοεῖ τὸν φόνον τοῦ ἐν Νέῳ χωρίῳ Χ'' Ζωβροῦ. Ἐντούτοις ὁ φόνος τούτου πρόφασιν εἶχε τὸν διορισμὸν τοῦ διδασκόλου, τὰ αἴτια ὅμως ἦσαν ἄλλα πολλὰ καὶ βαθέα.

ΜΕΡΙΜΝΗΣΑΤΕ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἐνδιαφέρουσαι στατιστικαὶ πληροφορίαι.

Δημοσιεύομεν ἐν ἄλλῃ στήλῃ τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου ἐκ τῆς ἐτησίας ἐκθέσεως τὸ κεφάλαιον περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως παρ' ἡμῖν, ἐν ᾧ παρέχονται μόνον πληροφορίαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σχολείων, τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν τῆς φοιτήσεως καὶ τῆς δαπάνης ἐν συνόλῳ καὶ κατὰ κεφαλὴν καὶ οὐδὲν πλέον, διότι ἀληθῶς καὶ οὐδεμία ἄλλη γίνεται φροντὶς ὑπὲρ τῶν παιδίων παρ' ἡμῖν.

Ἐντούτοις ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ πεπολιτισμένῃ χώρᾳ, ἐπαγρυπνεῖ ἡ πολιτεία ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν παιδίων μετὰ στοργῆς καὶ ἑνοῦσα τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς μετὰ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς περιφρούρησιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀθῴων πλασμάτων, ἅτινα θὰ ἀποτελέσωσι τοὺς πολίτας καὶ τοὺς στρατιώτας τῆς αὔριον. Ἐνδιαφέρει δὲ τὰ μάλιστα τό τε ἔθνος καὶ τὸ Κράτος ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ ὑγεία καὶ ἡ ἀρτιμέλεια τῶν μικρῶν, διότι ἐν αὐτοῖς ἔγκειται τὸ μέλλον ἀμφοτέρων τούτων.

Ἐπιθυμοῦντες ὅπως προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ πασῶν καὶ πάντων τῶν φιλανθρώπων καὶ φιλογενῶν συμπολιτῶν μεταφέρομεν κατὰ μετάφρασιν ἡμῶν σπουδαίας στατιστικὰς πληροφορίας περὶ τῆς θνησιμότητος τῶν παιδίων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τῶν μᾶλλον μαστιζουσῶν αὐτὰ νόσων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαίτης, ἐξ ἧς κατὰ μέγα μέρος ἐξήρτηται ἡ ὑγιεινὴ τῶν παιδίων κατάστασις.

Ὁ Σὶρ Τζώρτζ Νιοῦμαν τυγχάνει Ἀρχίατρος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ὅστις ἐδημοσίευσε λίαν ἐπίκαιρον διὰ τὸν πόλεμον ἄρθρον εἰς τὸν «*Friend's Quarterly Examiner*» ἐν ᾧ ἐξαίρει ὅτι «**ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος καθιστᾷ πολλῷ μᾶλλον ἐπάναγκες ὅπως ἐγκαθιδρυθῇ καὶ ἐπεκταθῇ ἡ ἐργασία πρὸς περιφρούρησιν τῆς παιδικῆς ζωῆς καὶ πρὸς ἐφοδιασμὸν τῶν ἐπιζώντων παιδίων. Διότι ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ δύναμις ἔθνους τινὸς ἐξήρτηνται κυριώτατα ἀπὸ τῆς ἐπιβιώσεως τῶν τέκνων του καὶ τῆς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ὑγείας αὐτῶν.**»

Αἱ ὑπαγορεύσεις αὗται εἶνε μᾶλλον ἐπιτακτικαὶ διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὸ ὁποῖον, μικρὸν ἔτι καὶ ὁπωσδήποτε ἀδύνατον, ἔχει νὰ διεξαγάγῃ δεινοὺς εἰρηνικοὺς καὶ πολεμικοὺς ἀγῶνας πρὸς παντοῖα καὶ ἀντίζηλα ἔθνη καὶ Κράτη, ἵνα ἀποκαταστήσῃ τὸ ὑπὸ τῆς ἱστορίας ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτὸ εὐρὺ καὶ ἔνδοξον μέλλον του.

«Ποία τώρα» λέγει ὁ κ. Νιοῦμαν, εἶνε ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἐν τῇ σημερινῇ πόλει βίου ἐπὶ τῆς σωματικῆς καταστάσεως τῶν παιδίων;

1) Ὁ θάνατος, ἡ ἀσθένεια καὶ αἱ παραλυτικαὶ (*crippling*) καὶ ἀνικανωτικαὶ νόσοι (*disabling*) τῶν παιδίων εἶνε ἐπικρατέστεραι εἰς τὰς πόλεις ἢ τὰ ἀγροτικὰ διαμερίσματα.

2) Ἡ κοινωνικὴ καταπίεσις ἡ ἐπηρεάζουσα τὴν σωματικὴν κατάστασιν τῶν παιδίων εἶνε μεγαλειτέρα, καὶ

3) Τὸ πρόβλημα τῆς πρωΐμου ἐπιδόσεως τῶν παιδίων εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἐργασίαν εἶνε ὀξύτερον.

Ἡ γενικὴ θνησιμότης μεγάλως ἠλαττώθη εἰς πάσας τὰς κλάσεις τῆς ἡλικίας, τὸ πλεονέκτημα ὅμως παραμένει πάντοτε εἰς τὰ ἀγροτικὰ διαμερίσματα οὐσιῶδες. Μεταξὺ τῶν παιδίων κάτω τῶν δύο ἐτῶν ἡλικίας ἡ θνησιμότης ὑπὸ διαρροίας—σημαντικὸν κριτήριον τῶν κοινωνικῶν καὶ ὑγιεινῶν ὅρων—εἶνε ἀκόμη σχετικῶς μεγάλη ἡ ἀναλογία ὅμως μεταξὺ τῶν παιδίων εἰς τὰς ἀγροτικὰς περιφερείας εἶνε 50 ο)ο κατωτέρα τῶν εἰς τὰς μεγάλας πόλεις παιδίων.

Ἡ θνησιμότης τῶν νηπίων—ἡ μάλιστα εὐαίσθητος καὶ λεπτολόγος ἔνδειξις πασῶν—ἔδειξε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη λίαν ἀξιοσημείωτον ἐλάττωσιν. Πρὸ δέκα ἐτῶν ἦτο 132 σήμερον εἶνε 105, διάσωσις 27 ὑπάρξεων ἐπὶ 1,000 γεννηθέντων, ἤτοι 20,000 ὑπάρξεων κατ' ἔτος. Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ πλεονεκτοῦσι τὰ ἀγροτικὰ διαμερίσματα.

Προλαμβανόμενα κακά.

Αἱ κύριαι αἰτίαι τῆς νηπιακῆς θνησιμότητος εἶνε τρεῖς—**νόσοι τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων**, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν νηπίων· **ἡ ἐντερῖτις**, ὀφειλομένη εἰς ἀκατάλληλον διατροφήν, καὶ **ἡ μὴ ὡριμότης**, ὀφειλομένη κυρίως εἰς τὴν ἐλαττωματικὴν μητρότητα. Αἱ τρεῖς αὗται συνθῆκαι μόναι λαμβανόμεναι ἐπέφερον τὸν θάνατον ἐν Λονδίνῳ τῷ 1914 εἰς 7,826 ἀπὸ 11,375 **νηπίων καὶ πᾶσαι αἱ** συνθῆκαι αὗται εἶναι προληπταί. Ὀφείλονται εἰς παράγοντας ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἡμῶν, ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐξασκήσωμεν αὐτόν.

Εἶνε φανερὸν ὅτι αἱ ἀναγκαῖαι συνθῆκαι πρὸς ἄρσιν τῶν αἰτιῶν τούτων, εἶνε (α) πρόσφορος νηπιακὴ μέριμνα καὶ περίθαλψις καὶ ἀποφυγὴ ἐκθέσεως εἰς τὸ ψῦχος (β) βελτιωμένη διατροφή. (γ) ἀνώτερος βαθμὸς τῆς μητρικῆς φύσεως, καὶ (δ) βελτιωμένον ὑγιεινὸν περιβάλλον, ἰδιαιτέρως οἰκιακὴ καθαριότης. Τὰ φάρμακα ταῦτα πάντα εἶνε ἐφικτά, ἐὰν ἡ πολιτεία ἀναγνωρίσῃ τὴν ζωτικὴν σημασίαν καὶ ἀξίαν αὐτῶν. Τρία ἐκ τῶν τεσσάρων εἶνε ἀμέσως κατορθωτὰ καὶ εἶνε ὑπόθεσις μόνον ὀργανώσεως.

Ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ ζήτημα τῆς νοσηρότητος μεταξὺ τῶν παιδίων τῶν πόλεων. Μία τῶν μάλιστα προσφάτων ἐρευνῶν ἐγένετο τῷ 1914 ἐπὶ τῆς σωματικῆς καταστάσεως ὁμάδων παιδίων ἑτοίμων νὰ καταλίπωσι τὰ δημόσια σχολεῖα. Ἡ ἔρευνα περιέλαβε 100,000 παιδία βιοῦντα εἰς τεσσαράκοντα διαφόρους περιφερείας, εἰς βιομηχανικὰς πόλεις καὶ εἰς ἀγροτικὰ διαμερίσματα.

Τὰ ἐξαγόμενα τῶν σχολικῶν ἰατρῶν εἰς τὰ τεσσαράκοντα ταῦτα ἐκπαιδευτικὰ διαμερίσματα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

ΕΚΑΤΟΣΤΙΑΙΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΤΑΛΕΙΠΟΝΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Σωματ. κατάστασις κλπ.	14 βιομ. πόλεις	11 ἀγροτ. περιφέρεια.
Ἱματισμὸς (ἀκατάλληλος ἢ ἐλλιπής)	7.6	1.4
Ἀκαθαρσία τῆς κεφαλῆς	21.2	8.3
Ἀκαθαρσία τοῦ σώματος	7.8	3.8
Κακὴ θρέψις	13.2	8.9
Νόσοι ρινὸς καὶ λαιμοῦ	18.1	15.7
Ἐξωτερικὴ ὀφθαλμία	1.9	1.9
Ἐλαττωματικὴ ὅρασις	30.5	19.2
Νόσοι ὤτων	2.2	1.4
Ἐλαττωματικὴ ἀκοὴ	2.8	1.9
Τερηδὼν τῶν ὀδόντων	79.7	66.5
Νόσοι τῆς καρδίας καὶ τῆς κυκλοφορίας	8.0	2.6
Νόσοι τῶν πνευμόνων	3.8	1.0

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου συνάγομεν ὅτι τὰ παιδία τῶν ἀγροτικῶν διαμερισμάτων πλεονεκτοῦσι τῶν πόλεων κυρίως περὶ τὸν ἱματισμόν, τὴν καθαριότητα, περὶ τοὺς ὅρους τῆς θρέψεως, περὶ τὰς νόσους τῆς καρδίας, τῶν πνευμόνων, τῆς ὁράσεως καὶ τὴν ἐλαττωματικότητα τῶν ὀδόντων· ἄλλαις λέξεσι, **τὸ μειονέκτημα τοῦ παιδὸς τῆς πόλεως σημειοῦται εἰς τὰ ἐλαττώματα τὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς μητρικῆς ἀμελείας καὶ τοῦ δυσαρέσ. οἰκιακοῦ περιβάλλοντος.** Ἡ πεῖρα δεικνύει ὅτι ἡ σωματικὴ κατάστασις τῶν παιδίων ὑποφέρει τὸ πλεῖστον ἐκεῖ ὅπου ζῶσιν εἰς κατοικίας ὑπὸ ἐνοίκιον εἰς τὰ κεντρικὰ μέρη τῶν βιομηχανικῶν πόλεων. Ἄλλαις λέξεσιν, ὅσῳ μᾶλλον τὸ περιβάλλον εἶνε πολυάνθρωπον τόσον χαμηλότερος εἶνε ὁ βαθμὸς τῆς σωματικῆς καταστάσεως καὶ τόσῳ μεγαλειτέρα ἐπικρατεῖ θνησιμότης.

Ἀκαθαρσία καὶ κακὴ θρέψις.

«Δύο τῶν στοιχειωδῶν καὶ μάλιστα ζωτικῶν κακῶν συνθηκῶν τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶνε **ἡ ἀκαθαρσία καὶ ἡ κακὴ θρέψις.** Ἡ σύμπτωσις τῶν δύο τούτων συνθηκῶν εἶνε σχεδὸν ἀναλλοιώτως μεγαλειτέρα εἰς τὰς πόλεις. Τῷ 1914 περίπου 9 ἢ 10 ἐπὶ τῆς ἑκατὸ τῶν μαθητῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν εἶχον φθειριώσας κεφαλὰς καὶ 3 ἐπὶ τῆς ἑκατὸ φθειριῶντα σώματα· ἐν Λονδίνῳ ὅμως οἱ σχετικοὶ ἀριθμοὶ ἦσαν 21 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις.

Ἐὰν θεωρήσωμεν τὴν κακὴν θρέψιν, ἡ αὐτὴ παρατηρεῖται ἑκατοστιαία διαφορὰ μεταξὺ τῶν παιδίων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων.

Ὄπισθεν τῶν κακῶς ἐν ταῖς πόλεσι διατρεφομένων παιδίων ὑπάρχουσι αἱ **ἀστικαὶ αἰτίαι**. Ἡ κακὴ διατροφὴ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν καὶ ἀπροσφορότητα τῆς τροφῆς, εἰς τὴν ἔλλειψιν ἀσκήσεως, εἰς τὴν φυματίωσιν καὶ ἄλλας νόσους τοῦ ἀστικοῦ βίου, εἰς ἀνεπάρκειαν ὕπνου εἰς οἰκιακὴν ἀκαθαρσίαν, εἰς ἔλλειψιν καθαροῦ ἀέρος καὶ ἡλιακοῦ φωτὸς καὶ εἰς πολὺ πρώϊμον ἐργασίαν.

Ἡ μαρτυρία τῶν περιπτώσεων τῆς πνευμονικῆς φυματιώσεως δεικνύει ὅτι ἡ νόσος μεταξὺ τῶν παιδίων εἶνε σχεδὸν ἀμεταβλήτως μεγαλειτέρα εἰς τὰς πόλεις ἢ εἰς τὴν ὕπαιθρον. Τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀγροτικοῦ παιδίου εὑρίσκομεν ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν γενικὴν σωματικὴν του κατάστασιν. Ἔρευναι ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ παιδίον τοῦ χωρίου πλεονεκτεῖ τοῦ τῆς πόλεως κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ βάρος, κατὰ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὴν ὑπόδησιν, κατὰ τὴν θρέψιν καὶ τὴν ὅρασιν.

Ἡ κοινωνικὴ καταπίεσις.

Ὑπάρχει κοινωνικὴ κατάθλιψις αὔξουσα ἐπὶ τοῦ παιδίου τῆς πόλεως. Εἶνε δὲ αὕτη διττή. Πρῶτον εἶνε τὸ ἀστικὸν περιβάλλον μετὰ τοῦ περιωρισμένου ἀέρος, τῆς ἐλλείψεως ἡλιακοῦ φωτός, τοῦ συνωστισμοῦ, τῆς οἰκιακῆς ἀνθυγιεινῆς καταστάσεως, καὶ δεύτερον αἱ συνθῆκαι τῆς πτωχείας ἥτις, μὴ ἐλλείπουσα ἐν τῇ ὑπαίθρῳ, εἶνε δραστικωτέρα ἐν τῇ πόλει.

Μία μόνη ὑπάρχει λύσις—ἡ βελτίωσις τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἀληθὴς καὶ ἐλευθέρα μόρφωσις τοῦ παιδίου καὶ τῆς μητρός του».

Εἰς τὸ προσεχὲς θὰ διαλάβωμεν τὸ συμπεράσματα καὶ τὸ πρακτέον παρ' ἡμῖν.

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΟΛΕΜΩΝ

—Τὸ ἄγνωστον ἔργον τοῦ Στρατηλάτου Βασιλέως.—Ἀποκαλύψεις ἀγνώστων γεγονότων τῆς πολεμικῆς καὶ διπλωματικῆς δράσεως τῆς νεωτάτης Ἑλλάδος.

Ἐπίσημος ἱστορικὴ ἀφήγησις γραφεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει αὐθεντικῶν πηγῶν ὑπὸ ἀνωνύμου συγγραφέως.

(Συνέχεια).

Ἡ ἐπιστράτευσις ἐν Ἑλλάδι.—Ὀρεινὸς σχηματισμός.—Αἱ στρατιαὶ εἰς τὸν Αἶμον.—Πρὸς τὰ Καραβούνια καὶ τὸν Ὄλυμπον.—Μία ἄγνωστος διπλωματικὴ σελίς.

—Ἡ ἐπιστράτευσις ἐν Ἑλλάδι.

Εἶνε ἀξία πολλῆς προσοχῆς ἡ ταχεῖα ἐν Ἑλλάδι διεξαγωγὴ πάντων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἐπιστράτευσιν καὶ τὴν εἰς τὰ σύνορα συγκέντρωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Τὸ διάταγμα τῆς ἐπιστρατεύσεως ἐδημοσιεύθη τὴν νύκτα τῆς Δευτέρας 17ης Σεπτεμβρίου. Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος εἰδοποιηθεὶς τηλεγραφικῶς ἐν Κοπεγχάγῃ, ὅπου εὑρίσκετο τότε, περὶ τῆς σοβαρωτάτης τροπῆς, ἣν ἐλάμβανον τὰ βαλκανικά, εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν τὴν προτεραίαν τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ διὰ Βιέννης καὶ Ρώμης ἐπανῆλθεν ἐν Ἀθήναις τὴν 26ην Σεπτεμβρίου. Ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ ἐγένετο πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὅστις συνώδευσεν αὐτὸν μέχρι τῶν Ἀνακτόρων, ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τῶν ὁποίων ὁ Βασιλεὺς προσεφώνησε τὸν λαόν του. Κατὰ σύμπτωσιν, τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνηγγέλθη συνοριακὴ Ἑλληνοτουρκικὴ συμπλοκὴ εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Ἀσπροκκλησιᾶς.

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος τῆς ἐπιστρατεύσεως οἱ ὑπὸ τὰ ὅπλα κληθέντες ἔφεδροι προσήρχοντο ἀθρόοι καὶ μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὰ διάφορα στρατολογικὰ γραφεῖα, ὁπόθεν, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς χρονοτριβῆς, ἀπεστέλλοντο εἰς τὰ σώματά των. Ταῦτα δὲ τελείως ἐφοδιαζόμενα, ἀπεστέλλοντο ἀμέσως, μετὰ μοναδικῆς μεθοδικότητος καὶ ἀκριβείας, δι' ἐπιτάκτων ἀτμοπλοίων ἢ σιδηροδρομικῶς, εἰς τὰ σύνορα.

Η ταχύτης τῆς πολεμικῆς κινητοποιήσεως καὶ συγκεντρώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1912 ἀποτελεῖ μεγάλην τιμὴν διὰ τὴν Ἐπιτελικὴν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν. Ἐξετέθη προηγουμένως ἡ τελεία ἀνυπαρξία οἱουδήποτε σχεδίου κινητοποιήσεως κατὰ τὸ 1897. Τὸ πικρῶς τοῦτο πληρωθὲν δίδαγμα εἶχε καρποφορήσει. Τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι σχέδιον ἐπιστρατεύσεως κατηρτίσθη ἐν τῇ Γενικῇ Διοικήσει τοῦ Στρατοῦ, πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, παρ' ἀξιωματικοῦ μετατεθέντος ἀργότερον εἰς τὸ Σῶμα τῶν Γενικῶν Ἐπιτελῶν. Ἡ σχετικὴ ἐργασία ἤρξατο κατ' Αὔγουστον τοῦ 1903 καὶ ἐπερατώθη κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1904, τὸ δὲ πρῶτον ἐκεῖνο σχέδιον ἐπιστρατεύσεως ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις πρὸς συγκρότησιν τοῦ στρατοῦ κατὰ τὰς μεγάλας ἀσκήσεις τοῦ 1904.

Μετὰ τὴν ψήφισιν στρατιωτικῶν νομοσχεδίων κατὰ τὸ 1904, εἶχεν ἐκδοθῇ Βασιλικὸν Διάταγμα, διὰ πρώτην φορὰν εἰσάγον ἐν Ἑλλάδι ὡς θεσμὸν τὴν κατ' ἔτος ὑποχρεωτικὴν σύνταξιν σχεδίου ἐπιστρατεύσεως καὶ τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ὑποχρεωτικὴν κύρωσιν αὐτοῦ. Ὁ ὑπουργὸς κυρῶν τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστρατεύσεως, τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος διερρυθμίζετο βελτιούμενον κατὰ τὰς ἀναπτυσσομένας ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἀναπτύξεως τῶν μεταγωγικῶν μέσων τῆς χώρας, καθίστατο ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐν ἐνδεχομένῃ ἀνάγκῃ ἐφαρμογήν. Οὕτως ἐδημιουργεῖτο διὰ τὴν ἑκάστοτε Κυβέρνησιν ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐξευρέσεως τοῦ ἀναγκαιοῦντος ὑλικοῦ τῆς ἐπιστρατεύσεως, καὶ τοῦτο συνετέλεσεν εἰς τὴν ἄρσιν παντὸς δισταγμοῦ, προερχομένου ἐξ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν καὶ τοῦ ὁπλισμοῦ τοῦ στρατοῦ, περικοπεισῶν κατ' ἀνάγκην τῶν τακτικῶν δαπανῶν τοῦ ἐν εἰρήνῃ στρατοῦ.

Κατὰ τὸ 1904 ἱδρύθη τὸ σῶμα τῶν Ἐπιτελῶν, ἐξ οὗ συνεκροτήθη τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ, τοῦτο δὲ ἐξεπόνει τὰ ἐτήσια σχέδια ἐπιστρατεύσεως μέχρι τοῦ 1909, ὁπότε, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν διεκόπη τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Περὶ τὸ 1907 ἐξεδόθησαν αἱ πρῶται ὁδηγίαι πρὸς ἐπιστράτευσιν μιᾶς μόνης πλήρους μεραρχίας, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ συνεπληροῦτο ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ στρατεύματος. Κατὰ δὲ τὸ 1908 εἶχον ἐκδοθῇ αἱ πρῶται γενικαὶ ὁδηγίαι περὶ ἐπιστρατεύσεως πρὸς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας.

Πρὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς γενικῆς Διοικήσεως ὁλόκληρος ἡ ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ ἐργασία ἀφεώρα εἰς τὴν ἐν εἰρήνῃ συγκρότησιν αὐτοῦ. Μόνον δὲ ἀπὸ τοῦ 1903 ἐγένετο ἡ πρώτη σκέψις περὶ τῆς συγκροτήσεως αὐτοῦ καὶ ἐν πολέμῳ.

—Ὀρεινὸς σχηματισμός.

Ἡ σκέψις αὕτη ἔφερεν εἰς ἐξέτασιν τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς θὰ ἐκαλεῖτο νὰ δράσῃ ὁ στρατὸς ἐν πολέμῳ. Ἐμελετήθη ἐπιμελῶς τὸ Μακεδονικὸν ἔδαφος, ἐκ τῆς μελέτης ἰδίως ταύτης προῆλθεν ἡ γνώμη ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ὤφειλε νὰ προσλάβῃ ἀμέσως χαρακτῆρα μόνιμον ὀρεινοῦ σχηματισμοῦ, διὰ νὰ εἶνε εὔχρηστος καὶ εὐκίνητος ἐπὶ τοῦ Βαλκανικοῦ ἐδάφους. Τὰ παλαιὰ μεταγωγικὰ κάρρα κατηργήθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν ἡμιόνων, ἐν γένει δὲ ἐπεκράτησεν ἔκτοτε ὁ σημερινὸς ὀρεινὸς χαρακτὴρ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ στρατεύματος.

Παραλλήλως πρὸς τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστρατεύσεως ἤρξατο καταρτιζόμενον καὶ τὸ σχέδιον τῆς συγκεντρώσεως τοῦ στρατοῦ, ὁ τρόπος δηλαδὴ τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐπιστρατευομένων σωμάτων εἰς τὰ σύνορα. Ἀμφότερα δὲ τὰ σχέδια ταῦτα, ὡς φυσικὸν συμπλήρωμα αὐτῶν, προεκάλεσαν τὴν σύγχρονον ἐκπόνησιν καὶ σχεδίου ἐκστρατείας. Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν οἱ ὑπάρχοντες μέν, ἀλλ' ἀδρανοῦντες νόμοι ἐπιτάξεως καὶ εἰσφορῶν, καὶ ἐγένετο ἡ ταξινόμησις τῶν ἐπιτάκτων κτηνῶν ἐν εἰρήνῃ. Οὕτω τὰ πάντα καθωρίζοντο εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς λεπτομερείας καὶ οὐδὲν ἀφίκετο εἰς τὴν φροντίδα τῆς τελευταίας στιγμῆς.

Ὅταν ἀνέλαβεν ἡ Γαλλικὴ Ἀποστολὴ καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιτελικῆς ὑπηρεσίας, ὁ ἐπιτελάρχης κ. Μποσκέ, μελετήσας τὴν ὑφισταμένην ἐργασίαν, ἐξεφράσθη τιμητικώτατα διὰ τοὺς ἐκπονήσαντας αὐτήν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1911 οὐδὲν προσέθηκεν εἰς αὐτήν, περιοριζόμενος εἰς τὴν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὑποβολὴν ἐπαναλήψεων τῶν ὑπαρχόντων σχεδίων.

Ἅμα τῇ κηρύξει τῆς ἐπιστρατεύσεως, ἡ Γαλλικὴ Ἀποστολὴ ἔπαυσεν ἀναμιγνυομένη εἰς τὰ τοῦ στρατεύματος τὰ δὲ μέλη αὐτῆς ἐπεμελοῦντο ἁπλῶς τὰ τῆς προμηθείας ὑλικοῦ καὶ ἐφοδίων διὰ τὸν στρατόν, ἅτινα ἐκομίζοντο ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς τὸν Πειραιᾶ, βάσιν ἐφοδιασμοῦ, ὁπόθεν ἀπεστέλλοντο εἰς τὰ διάφορα κέντρα ἐφοδιασμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Πρὸ τῆς ἐπιστρατεύσεως, αἱ τρεῖς ὑφιστάμεναι Μεραρχίαι, ἐκ τεσσάρων ἑκάστη συνταγμάτων πεζικοῦ, ηὐξήθησαν εἰς τέσσαρας ἐκ τριῶν συνταγμάτων, χωρίς, δηλαδή, νὰ ἐπέλθῃ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνταγμάτων. Αἱ τέσσαρες αὗται μεραρχίαι, διχοτομηθεῖσαι ἅμα τῇ ἐπιστρατεύσει, λόγῳ τῆς ὑπερπληρώσεως αὐτῶν διὰ τῶν κληθεισῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἡλικιῶν, ἐγένοντο ὀκτώ, τόσαι δὲ καὶ ἐπεστρατεύθησαν. Τὴν ὀργάνωσιν τῶν τεσσάρων νέων μεραρχιῶν εἶχεν ἐκπονήσει ἡ Γαλλικὴ ἀποστολὴ μετά τινος σπουδῆς διὰ τοῦτο δὲ ὑστέρουν κατά τι τῶν ἀρχικῶν τεσσάρων.

Ἡ ἐπιστράτευσις καὶ ἡ συγκέντρωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, κατὰ τὸ 1912 συντελέσθη ἐντὸς 14 μόνον ἡμερῶν, ἤτοι μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου, εἰς βραχύτερον χρονικὸν διάστημα τοῦ θεωρητικῶς ὑπολογισθέντος. Ἡ ταχύτης αὕτη ἐπέδρασεν οὐσιωδέστατα ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων, διότι χάρις εἰς αὐτὴν ἐξεπορθήθη τόσον ταχέως τὸ Σαραντάπορον καὶ εἰσῆλθε πρὸ τῶν Βουλγάρων ὁ νικηφόρος Ἑλληνικὸς στρατὸς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην.

Ἐνῷ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς συνεπλήρου τὴν πρὸς τὰ σύνορα συγκέντρωσίν του, ἐπεδίδετο τὴν ἑσπέραν, τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου διακοίνωσις τῶν τριῶν Βαλκανικῶν κρατῶν πρὸς τὴν Τουρκίαν, δι' ἧς ἐκαλεῖτο ἡ Πύλη ὅπως ἐφαρμόσῃ ῥιζικωτάτας μεταρρυθμίσεις εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς αὐτῆς ἐπαρχίας, συγχρόνως δ' ἐπεδίδετο καὶ σημείωσις λεπτομερὴς τῶν μεταρρυθμίσεων τούτων. Τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέδιδε τελεσίγραφον πρὸς τὴν Πύλην διὰ τὴν κατακράτησιν τῶν ἑλληνικῶν ἀτμοπλοίων ἡ Βουλὴ ἐδέχετο τοὺς Κρῆτας βουλευτάς, καὶ τὴν 3ην Ὀκτωβρίου, μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς Ἰταλοτουρκικῆς εἰρήνης, αἱ σχέσεις τῶν Βαλκανικῶν μετὰ τῆς Τουρκίας διεκόπτοντο.

Τὴν 4ην Ὀκτωβρίου ὁ πόλεμος εἶχε κηρυχθῇ.

—Αἱ στρατιαὶ εἰς τὸν Αἶμον.

Τὸ πρῶτον αἷμα εἶχεν ἤδη χυθῆ. Οἱ τέσσαρες Βαλκανικοὶ στρατοὶ εἰσήλασαν ἤδη ἀπὸ τῆς προτεραίας εἰς τὸ Τουρκικὸν ἔδαφος. Ἡ δύναμίς των κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν δὲν ἦτο ἀκόμη οἵα κατὰ τὴν μετέπειτα ἐξέλιξιν τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ Βουλγαρία διέθετε 240 χιλιάδας λογχῶν, 324 ταχυβόλα Σνάϊδερ καὶ 324 παλαιότερα τηλεβόλα, συστήματος Κρούπ. Ἡ Σερβία εἶχεν ἐπιστρατεύσει 160 χιλιάδας λογχῶν, καὶ διέθετε 288 τηλεβόλα. Διαρκούσης τῆς ὀξύτητος τῶν προπολεμικῶν σχέσεων τῶν Βαλκανικῶν μετὰ τῆς Τουρκίας, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ Βαλκανικοὶ στρατοὶ ἐκινητοποιοῦντο, ἡ Τουρκία εἶχε κατακρατήσῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ Σερβικὰ τηλεβόλα τελευταίας παραγγελίας, τὰ ὁποῖα, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας ἐκ Βελιγραδίου, ἡ Πύλη δὲν ἠννόει ν' ἀποδώσῃ, προβλέπουσα τὴν πολεμικὴν σύρραξιν, τὸ δὲ ζήτημα τοῦτο εἶχε παράσχει μίαν τῶν ἀφορμῶν εἰδικοῦ τελεσιγράφου τῆς Σερβίας πρὸς τὴν Τουρκίαν.

Ὁ ἀκριβὴς ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν τοὺς ὁποίους παρέτασσε τὸ Μαυροβούνιον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ πιστοποιηθῇ, ἀλλὰ δύναται νὰ ὑπολογισθῇ μέχρι 40 χιλιάδων παντὸς ὅπλου καὶ πάσης κατηγορίας. Εἰς τὸ ἡρωϊκὸν Βασίλειον ἐκεῖνο, πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσιν ὅπλα, ὀρεσίβιοι εἶνε καὶ μαχηταί, συγκεντρούμενοι κατὰ τὰς στιγμὰς τοῦ κινδύνου τῶν Μαύρων Ὀρέων ἄνευ τῶν διατυπώσεων τῆς στρατολογίας τῶν ἄλλων Κρατῶν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ ἔλλειψις ἐπακριβῶν στρατιωτικῶν στατιστικῶν.

Ἡ Ἑλλὰς ἀρχομένου τοῦ κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου παρέτασσε μάχιμον δύναμιν 70 ταγμάτων πεζικοῦ καὶ 180 τηλεβόλα Σνάϊδερ Καννέ, ἐξ ὧν 36 ὀρειβατικά. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῶν πεζῶν ηὐξήθη βαθμηδόν, διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος, ὡς ἐπίσης προσετέθησαν καὶ ἄλλα τηλεβόλα βοηθητικὰ ἐκ τῶν τοῦ παλαιοῦ συστήματος Κρούπ, ἐφόσον παρίστατο ἀνάγκη.

Ἡ Τουρκία, τῆς ὁποίας τὸ σύστημα τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ τῆς συγκεντρώσεως ἦτο πλημμελές, καίτοι διέθετεν εἰς τὴν Ἀσίαν μεγάλας δυνάμεις στρατοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ παρατάξῃ ἐναντίον τῶν Βαλκανικῶν εἰμὴ τὰς ἑξῆς δυνάμεις, κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου καὶ καθ' ὅλην τὴν μετέπειτα διάρκειαν αὐτοῦ:

Κατὰ τῆς Ἑλλάδος διέθετεν ἐν Μακεδονίᾳ οὐχὶ συγκεντρωμένας ἀλλὰ κλιμακηδὸν περὶ τὰς 65 χιλιάδας ἀνδρῶν, ἐν Ἠπείρῳ δὲ διέθετεν ἐν ὅλῳ 40 χιλιάδας, ἤτοι τὸν ἀρχικῶς ἐν τῷ βιλαετίῳ τῶν Ἰωαννίνων ὑπάρχοντα στρατὸν καὶ τὰ τμήματα τοῦ ἐκ τῶν βιλαετίων Μοναστηρίου καὶ Σκόδρας φυγόντων τὴν Σερβικὴν προέλασιν στρατευμάτων.

Κατὰ τῆς Βουλγαρίας διέθεσεν 120 χιλιάδας εἰς τὰ βόρεια θρακικὰ πεδία καὶ 150 χιλιάδας εἰς τὴν γραμμὴν τῆς Τσατάλτζας, περὶ τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Ἐν τῷ συνόλῳ, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν ἀπωλειῶν τῶν διαφόρων μαχῶν, ἡ Βουλγαρία ἀντιμετώπιζεν 180 χιλιάδας κατὰ μέσον ὅρον διαρκῶς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἐπιχειρήσεών της.

Κατὰ τῆς Σερβίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου ἡ Τουρκία διέθεσε περὶ τὰς 80 χιλιάδας, οὕτως ὥστε τὸ στρατιωτικὸν ἔργον τῆς Σερβίας κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου ἦτο εὐκολώτερον τοῦ ἔργου τῶν συμμάχων της, χωρὶς νὰ λησμονηθῇ ὅτι ἡ Σερβία παρέσχε τὴν συνδρομήν της πρὸς τὴν Βουλγαρίαν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1913 διὰ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Μετὰ τὴν ἐξ Εὐρώπης ἐπάνοδον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου, τὴν 27ην Σεπτεμβρίου, ἐδημοσιεύετο ἐν Ἀθήναις Βασιλικὸν Διάταγμα, δι' οὗ ἡ ἀρχηγία τοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ στρατοῦ ἀνετίθετο εἰς τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξωπλίζετο καὶ διετέλει ἐν πολεμικῷ συναγερμῷ διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν ὑπερτάτου καθήκοντος, τὸ Ἔθνος ἐστράφη πρὸς τὸν ἐνδεδειγμένον ὑπὸ τῶν παραδόσεών του ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀτομικῆς του στρατηγικῆς ὑπεροχῆς Στρατηλάτην.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπιούσης ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος ἀνεχώρει διὰ τοῦ Λαρισαϊκοῦ, προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρός Του, πάντων τῶν ἀνωτάτων λειτουργῶν τοῦ Κράτους καὶ πλήθους ἐνθουσιῶντος λαοῦ, μεταβαίνων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατοῦ Του εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ἀφίκετο δὲ εἰς τὴν Λάρισσαν τὴν 9ην ἑσπερινὴν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑποστρατήγου Δαγκλῆ καὶ τοῦ ἐπιτελείου Του. Τὸ στρατηγεῖόν Του ἐγκαθιδρύθη εἰς τὴν Γεωργικὴν Σχολήν, ἐκεῖθεν δ' ἐπέβλεπεν ἐπὶ τῆς συγκεντρώσεως καὶ διατάξεως τῶν διαφόρων τμημάτων, ἐργαζόμενος ἀδιαλείπτως παραδειγματίζων, ἐνθουσιάζων, ἐπιθεωρῶν συχνὰ τὰ στρατεύματα, ὅτε μὲν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Καζακλάρ, ὅπου ἐτέλουν ἀσκήσεις ἑλιγμῶν ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν φρουρῶν τῶν ὑπερκειμένων κύκλωθεν Τουρκικῶν σταθμῶν, ὁτὲ δ' ἀλλαχοῦ, συμβολίζων, ἐν ἑνὶ λόγῳ τὴν ψυχὴν τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς στρατευθείσης Ἑλλάδος.

(ἀκολουθεῖ).

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ὁ ὑποφαινόμενος Ἰωάννης Λ. Κουλλαπῆς κάτοικος Βαρωσίων δηλῶ ὅτι ἱδρύω ἐν Λευκωσίᾳ, παρὰ τὴν Πύλην Πάφου, Μηχανουργεῖον μὲ ἴδια μου κεφάλαια ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Θεοφίλου Κουλλαπῆ τοῦ γνωστοῦ ἐν Κύπρῳ μηχανουργοῦ, δικαιουμένου μόνον εἰς τὸ ἥμισυ τῶν κερδῶν, συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 1)14)11)915 συμβόλαιον.

Εὐελπιστῶν ὅτι τὸ Μηχανουργεῖον μου θὰ τύχῃ τῆς ὑμετέρας ὑποστηρίξεως

Διατελῶ μετ' ἐξαιρέτου ὑπολήψεως

Ἰωάννης Λ. Κουλλαπῆς.

Βαρώσια τῇ 7)20)11)915.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΝ ΚΑΙ ΑΠΙΣΤΕΥΤΟΝ

Ἐδημοσιεύθη ἐν Λευκωσιατικῇ ἐφημερίδι τῷ π. Σαββάτῳ ὅτι ἡ Σχολικὴ ἐπιτροπεία Λευκωσίας ἠγόρασεν ἀντὶ £1200 γήπεδον παρὰ τὸ ἐξοχικὸν καφενεῖον «Ἀκρόπολις» καὶ ἀνέγραψε μάλιστα εὐεργέτην τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ γηπέδου δωρήσαντα ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου £100.

Τὸ δημοσίευμα εἶνε τόσον παράδοξον, ὥστε ἐπροξένησε διαφόρους ἐντυπώσεις παρὰ τῷ Κοινῷ εἰς τοὺς μὲν ἔκπληξιν, εἰς τοὺς δὲ κατάπληξιν, καὶ παρὰ πολλοῖς ὑπελήφθη ὡς παρανόησις τῆς συντάξεως ἢ ἄλλο τι.

Καὶ ἀληθῶς, εἶνε ἀπίστευτον ὅτι ἡ ἀξιότ. Ἐπιτροπεία θὰ περιέπιπτεν εἰς τηλικοῦτον ἀδίκημα κατὰ τῆς Κοινότητος καὶ μετὰ τοσαύτης περιφρονήσεως πρὸς ταύτην. Διὰ ταῦτα θὰ ἀναμείνωμεν τὴν ὑπεύθυνον δημοσίαν ἐπιβεβαίωσιν καὶ τὴν πιθανὴν δικαιολογίαν τῶν ὑπευθύνων, καίτοι οὐδεμία δύναται ἀπολύτως νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ἡ Ἐπιτροπεία τοῦ Μουσείου συνεδρίασε τῇ π. Παρασκευῇ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Ε. τοῦ Ἁρμοστοῦ.

Ἐνέκρινεν ὁμοφώνως σχέδιον κανονισμοῦ περὶ ἐκλογῆς μελῶν τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Μουσείου ἐκπονηθὲν ὑπὸ τῆς Α. Ἐξοχότητος.

Ἐπετράπη ἡ ἐλευθέρα χρῆσις τοῦ ἰδιοκτήτου γηπέδου τοῦ Δερβὶς Ἐφ' ὅπου ἄλλοτε ἐγένοντο ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ Γάλλου κ. Ἀνλάρ, ἐπιφυλασσομένου διὰ τὸ Μουσεῖον παντὸς ἀρχαίου εὑρήματος ἐν αὐτῷ.

Προὐτάθη ὅπως ὁ πύργος Κολοσσίου κηρυχθῇ ἀρχαῖον μνημεῖον.

Ἀπεφασίσθη ὅπως ἀγορασθῶσι διὰ καταναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως δύο ἠρειπωμέναι οἰκίαι παρὰ τὸν ἐν Κουκλείοις ναὸν τῆς Ἀφροδίτης.

Ἀνεκοινώθη ὅτι ἐκ τοῦ ἐπιδόματος τῶν 500 λιρ. ἐδαπανήθησαν αἱ £300 διὰ τὸ κτίριον, ἐξ ὧν £62 θὰ δαπανηθῶσι διὰ σιδηρᾶ κυγκλιδώματα καὶ λοιπαὶ £138 διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κτιρίου.

Μέρη τῶν διπλῶν ἀντικειμένων, τῶν ἀνευρεθέντων ἐν κτήματί τινι ἐν Λαπήθῳ τῷ 1913 νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου κ. Μ. Μαρκίδου ὅτι διεξήγαγεν οὗτος ἀνασκαφὰς ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι Σεπτεμβρίου ἐν Κτήματι Πάφου, παρὰ τὸ χωρίον Εὐδήμου, ἐν Λαπήθῳ, ἐν Σκουριωτίσσῃ, ἐν Λαμπούσῃ.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Ἀπὸ τῆς π. Κυριακῆς ὁ καιρὸς ἐγένετο χειμερινὸς, καὶ ἤρξαντο καταπίπτουσαι βροχαὶ διαλείπουσαι, αἵτινες ἂν ἐξακολουθήσωσι θὰ σώσωσι τὴν κινδυνεύουσαν κτηνοτροφίαν, διότι γίνονται κρούσματα ψόφου ὑπὸ ἀσιτίας εἰς τὰ ποίμνια, δι' ἔλλειψιν χόρτου. Ἐπὶ τούτοις καὶ ἡ γεωργία ἤρχισε νὰ αἰσθάνηται τὴν ἀνάγκην βροχῶν διὰ τὴν παιρετέρω καλλιέργειαν.

ΓΕΩΜΗΛΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

Ἐν τῷ Αἰγυπτιακῷ Τύπῳ ἀναγινώσκομεν ὅτι ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἐμερίμνησεν ὅπως εἰσαγάγῃ ἐξ Ἰταλίας γεώμηλα πρὸς ἐμφύτευσιν τούτων καὶ καλλιέργειαν εἰς μεγάλας ἐκτάσεις.

Τὸ Γεωργ. Τμῆμα ὀφείλει νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ καλλιέργειαν τῶν γεωμήλων, ἵνα γνωρίζῃ τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ μέγεθος τῆς παραγωγῆς καὶ παράσχῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν γεωργοὺς καὶ ρυθμίσωσι τὴν προσεχῆ καλλιέργειαν γεωμήλων ἐν Κύπρῳ.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

***ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ** πολυτελείας τοῦ κ. Ι. Χ. Νικολαΐδου ἀπέστειλαν εἰς Ἀγγλίαν τὸν ἱκανώτατον παρ' αὐτοῖς καὶ ἔμπειρον ὑπάλληλον κ. Κλεόβ. Η. Νικολαΐδην πρὸς προμήθειαν πάντων τῶν εἰδῶν τῆς ἐργασίας αὐτῶν μετὰ προσωπικὴν ἐκλογὴν συμφώνως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς πελατείας αὐτῶν.*

◆◆◆

***ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ.** Τῇ π. Κυριακῇ ηὐλογήθησαν οἱ ἀρραβῶνες τῆς καλλίστης δεσποινίδος Μελανῆς Ρώσσου καὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μηχανικοῦ κ. Ὄθωνος Καῖπφ.*

Τῇ π. Τρίτῃ ἐξεμέτρησεν ἀνωδύνως ὅλως τὸ ζῆν ἐν Κτήματι καὶ ἐν μέσῳ τῶν στοργικῶν περιθάλψεων τῶν τέκνων αὐτοῦ ὁ

Χ: ΧΡΙΣΤ. ΓΑΛΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ἀδελφὸς τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει προτελευταίου Μητροπολίτου Πάφου Ἐπιφανίου, διαγαγὼν τὸν βίον ἐντίμως καὶ εὐσεβῶς καὶ γενόμενος πατὴρ μὲν φιλοστοργότατος, πολίτης δὲ ἐνάρετος καὶ χριστιανὸς εὐσεβής, ἐκθρέψας δὲ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν φόβῳ Κυρίου.

Συλλυπούμενοι ἐγκαρδίως τοῖς ἀπορφανισθεῖσι τέκνοις αὐτοῦ εὐχόμεθα τῷ μεταστάντι τὴν αἰωνίαν μακαριότητα.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

καθιστᾷ γνωστόν:

1ον). Ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν μετοχῶν καὶ διὰ τὸ ἔτος 1916 ὡρίσθησαν εἰς £4-1-0 ὡς ἐκ τῆς κρατήσεως ἀποθεματικοῦ, καὶ ὅτι καθ' ὅλον τὸν Ἰανουάριον διαθέτει μετοχὰς ἀντὶ τῆς ἄνω τιμῆς τῶν £4-1-0, πέρα δὲ τοῦ Ἰανουαρίου θὰ πληρώνεται καὶ τόκος λογιζόμενος πρὸς 8ο)ο κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1916.

2ον). Ὅτι πᾶς τις δύναται νὰ λάβῃ βιβλιάριον διὰ νέαν τριετῆ περίοδον ἑβδομαδιαίων καταβολῶν.

Ἐν Λευκωσίᾳ
τῇ 16)29 Νοεμβρίου 1915.

Ὁ Διευθυντὴς
Ι. Οἰκονομίδης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Κύριε Συντάκτα,

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀστρομερίτου ἐκφράζουσι δι' ἡμῶν τὰς εὐχαριστίας των πρὸς τοὺς συγχωρίτας των κ. Ἰάκωβον Πρωτοπαπᾶ καὶ σύζυγον αὐτοῦ Ἑλένην, οἵτινες πάνυ εὐγενῶς ἐδωρήσαντο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου Πολυέλαιον τινα ἀξίας περίπου £11.

Εἴθε καὶ ἄλλοι ζηλωταὶ χριστιανοὶ νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα αὐτῶν.

Ἐν Ἀστρομερίτῃ 14)27)11)16.

Οἱ Ἐπίτροποι τῆς Ἐκκλησίας

Γ. Λουκαΐδης
Μιχ. Χ''Κυριακοῦ
Γεώργ. Εὐθυμίου
Ἀργυρὸς Χ''Κυριακοῦ
Κων)νῖνος Χ''Φιλίππου.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Διὰ τοῦ παρόντος εἰδοποιῶ τὴν ἀξιότιμον πελατείαν μου καὶ πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι πλὴν τοῦ κ. Κυπρῆ Λοΐζου, περιοδεύοντος μηχανικοῦ καὶ εἰσπράκτορός μου, προσέλαβον ἀπὸ τῆς 10)23 τρέχοντος καὶ τοὺς κ. κ. Γεώργιον Κυριάκου καὶ Λουκᾶν Χαραλάμπους, καὶ οἱ τρεῖς δὲ δικαιοῦνται νὰ ἐνεργῶσιν ἐκ μέρους μου διὰ πωλήσεις ραπτομηχανῶν καὶ καλτσομηχανῶν ὡς καὶ δι' εἰσπράξεις.

Πᾶσα πληρωμὴ διὰ τὸ κατάστημά μου γινομένη εἰς ἄλλον παρὰ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τοὺς ἄνω μηχανικούς μου πάντοτε δὲ ἐπὶ ἀποδείξει πληρωμῆς, θὰ ἦνε ἄκυρος.

Ἐν Λευκωσίᾳ τῇ 16)29)11)915.

Ἀριστόδημος Παπαπαύλου.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

—Ἡ Ἑλλὰς καὶ οἱ Σύμμαχοι.

Οἱ Σύμμαχοι τῆς Συνεννοήσεως ἀπεφάσισαν ὅπως ἀντιμετωπίσωσιν Αὐστρογερμανοὺς καὶ Βουλγάρους διὰ σημαντικῶν δυνάμεων στρατιωτικῶν προσδίδοντες εἰς τὸ Βαλκανικὸν ἤδη μέτωπον τὴν σημασίαν ἧς ἦτο ἄξιον ἀπὸ τῶν πρώτων παρασκευῶν τῶν Αὐστρογερμανῶν διὰ τὴν τρίτην εἰσβολὴν εἰς τὴν Σερβίαν.

Ἐσχάτως ἐπυκνώθησαν αἱ ἀποστολαὶ καὶ ἀποβάσεις εἰς Θεσσαλονίκην ἀγγλογαλλικῶν στρατευμάτων, ἅτινα μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου ὑπελογίζοντο εἰς 120,000 ἐξ ὧν 80,000 εὑρίσκονται εἰς τὴν Σερβικὴν Μακεδονίαν καὶ μάχονται μετὰ τῶν Σέρβων κατὰ τῶν Βουλγάρων, ἔκτοτε δὲ 5,000 ἀνδρῶν ἀποβιβάζονται καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ διηνεκῶς ἐνισχύονται αἱ συμμαχικαὶ δυνάμεις ἐν τῇ Σερβικῇ Μακεδονίᾳ.

Πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ προστασίαν τῆς Σερβίας οἱ Σύμμαχοι τῆς Συνεννοήσεως, ἀργὰ ἴσως, πολὺ ἀργά, ἔλαβον ὡσαύτως ἀπόφασιν πλὴν τοῦ λιμένος τῆς Θεσσαλονίκης νὰ χρησιμοποιήσωσι ἐπὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους τὸν ὅρμον τῶν Ἁγ. Σαράντα ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἠπείρου. Διὰ τῶν Ἁγ. Σαράντα εἶνε δυνατὴ ἡ ἐπικοινωνία τοῦ ἐν τῇ Βαλκανικῇ συμμαχ. στρατοῦ μετὰ τῶν κρατῶν τῆς Ἀντὰντ πρὸς ταχυτέραν, ὡς οἷόν τε, ἀποστολὴν ἐνισχύσεων στρατιωτικῶν, πολεμικοῦ ὑλικοῦ καὶ παντὸς ἐν γένει ἐφοδίου ἀπαραιτήτου εἰς τὰς μαχομένας ἀγγλογαλλικὰς δυνάμεις ὡς καὶ εἰς τὸν Σερβικὸν στρατόν. Ἡ ὑπάρχουσα ἀπὸ Ἁγ. Σαράντα εἰς Ἰωάννινα—Κορυτσὰν—Μοναστήριον ὁδὸς ἐν κακῇ οὖσα καταστάσει θὰ ἐπισκευασθῇ δαπάναις τῶν συμμάχων διὰ τὴν κυκλοφορίαν 300 περίπου μεταγωγικῶν αὐτοκινήτων.

—Ἡμιεπίσημος διακοίνωσις τῆς Ἀντάντ.

Αἱ προθέσεις τῆς Ἀντὰντ ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὑποδηλοῦνται δι' ἡμιεπισήμου ἀνακοινωθέντος:

Τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ διεβίβασε τηλεγραφικῶς πρὸς τὸ Ἀθηναϊκὸν τὴν ἑξῆς ἡμιεπίσημον προφανῶς ἀνακοίνωσιν:

«Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος παραμένει εἰσέτι σκοτεινή, καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἀνεκοίνωσε τὴν στάσιν, ἣν πρόκειται νὰ τηρήσῃ, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ Σερβικὸς στρατὸς ἤθελεν ἀπωθηθῇ πέραν τοῦ Σερβικοῦ ἐδάφους.

Αἱ δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως δὲν δύνανται νὰ διχθῶσι καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ Σερβικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἄλλων συμμαχικῶν δυνάμεων.

Ὁ Ἀγγλικὸς Τύπος φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποδίδεται καὶ μεγάλη σημασία εἰς τὰς δῆθεν δηλώσεις τῶν κ.κ. Στεφ. Σκουλούδη καὶ Στεφ. Δραγούμη περὶ τῆς τύχης τοῦ Σερβικοῦ στρατοῦ, διότι ἡ ἀποστολὴ συμμαχικῶν δυνάμεων ἐγένετο τῇ αἰτήσει τῆς Ἑλλάδος. Τονίζει δὲ ὅτι εἶνε ἀνάγκη αἱ Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως νὰ γνωρίζουν τὰς ἐν τῷ προκειμένῳ ἀντιλήψεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, οὐχὶ δὲ μόνον δι' ἁπλῶν δηλώσεων. Ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς Ἑλλην. Βουλῆς κατάστασις, ἀνησυχεῖ τοὺς Συμμάχους. Ἐπὶ δύο μῆνας ὁ Βασιλεὺς θὰ ἐνασκῇ μόνος τὴν Ἐξουσίαν. Λόγῳ τῆς ἐπιστρατεύσεως αἱ ἐκλογαὶ θὰ ἀποβοῦν ἁπλῆ κωμῳδία, καθόσον τὸ Βενιζελικὸν κόμμα θὰ εἶνε εἰς κατωφερῶς ἥσσονα μοῖραν.

Εἶνε δὲ ἀνάγκη νὰ ὑπομνηθῇ εἰς τὸν Βασιλέα ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν ἀποτελεῖ ἐσωτερικὸν μόνον πολιτικὸν ζήτημα. Ἡ Συνθήκη τοῦ 1863, διὰ τῆς ὁποίας παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, προσυπεγράφη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας καὶ προϋπέθετε συνταγματικὸν πολίτευμα ἐν Ἑλλάδι».

Πρόκειται περὶ τῆς ἐν Λονδίνῳ συνομολογηθείσης συνθήκης τῇ 1)13 Ἰουλίου 1863 μεταξὺ Δανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν προστατίδων Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσίας περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου Α' καὶ εἰδικῶς περὶ τοῦ ἄρθρου 3 ἔχοντος ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἑλλάς, ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ Πρίγκιπος Γουλλιέλμου τῆς Δανίας καὶ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἀποτελεῖ κράτος **Συνταγματικόν**».

Ὑπονοεῖται διὰ τῆς ὑπομνήσεως τῆς συνθήκης τοῦ 1863 ὅτι αἱ τρεῖς Δυνάμεις δύνανται νὰ ἐπεμβῶσι πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης περαιτέρω προσβολῆς κατὰ τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἢ ἄλλοθεν.

—Ὁ μέγας Γάλλος φιλέλλην Δενὺ Κοσσὲν εἰς Ἀθήνας.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ οὐδετερότης τῆς Ἑλλάδος δὲν παρεξηγεῖται ἀλλὰ καὶ δικαιολογεῖται μάλιστα, ἀποδίδοται δὲ ἡ παραίτησις ταύτης εἰς τὰς ἀτυχεῖς ἐνεργείας τῆς διπλωματίας παρὰ τοῖς Βαλκανικοῖς.

Διὰ ταῦτα ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις φαίνεται ὅτι δὲν συνῄνεσεν εἰς τὴν χρῆσιν βιαίων μέτρων κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸς τελικὴν βολιδοσκόπησιν περὶ τῶν διαθέσεων τῆς Ἑλλάδος, ἀφίκετο ὁ πρώην πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Δενὺ Κοσσὲν νῦν ὑπουργὸς ἄνευ χαρτοφυλακίου καὶ μέγας καὶ ἐνθουσιώδης φιλέλλην εἰς Ἀθήνας.

Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν ἀφίκετο εἰς Πάτρας τὴν 3 μ.μ. τῆς 3 Ν)βρίου καὶ ἐγένετο φιλοφρονέστατα δεκτὸς ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν καὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἐνθουσιωδῶς δὲ ἀνευφημήθη ὑπὸ τοῦ ἀθρόου συρρεύσαντος Πατραϊκοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν συγκεκινημένος ὑπὸ τοῦ λαϊκοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐθεώρησε καθῆκόν του νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν λαὸν καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ὁ μέγας ἐνθουσιασμός σας μὲ ἀναγκάζει νὰ ὁμιλήσω, ἔστω καὶ γαλλιστί.

Αἰσθάνομαι ἄπειρον χαρὰν διότι εὑρίσκομαι ἐν χώρᾳ τὴν ὁποίαν ἠγάπησα πολύ, ἀγαπῶ καὶ θὰ ἀγαπῶ. Τὸ γεγονὸς ὅτι γίνομαι ἀντικείμενον τόσων ἐκδηλώσεων, ἐνισχύει ἐν ἐμοὶ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐδικαιοῦτο τῆς ἀγάπης μου, τὴν ὁποίαν μέχρι θανάτου θὰ ἐκδηλῶ:

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ἀπὸ Πατρῶν μέχρι Ἀθηνῶν εἰς ἅπαντας τοὺς σταθμοὺς πόλεων καὶ χωρίων αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ κάτοικοι ὑπεδέχοντο ἐν ἀλαλαγμῷ χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὸν γνωριμώτατον ἐκ φήμης ἀνὰ τὸ Ἑλληνικὸν μέγαν φιλέλληνα καὶ ἀντήχουν πανταχοῦ βροντώδεις ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους καὶ τοῦ διαπρεποῦς καὶ μεγάλου φιλέλληνος πολίτου.

Ἐν Ἀθήναις, καίτοι ἀφίκετο τὴν 11 μ. μ., ἡ ὑποδοχὴ προσέλαβε διαστάσεις ἀληθοῦς ἀποθεώσεως. Ὁ ὄχλος τῶν Ἀθηνῶν εἶχεν ἐνωρὶς συρρεύσει εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμόν, εἶχον δὲ μεταβῇ ὁ Δήμαρχος Ἀθηνῶν κ. Μπενάκης καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι δημόσιοι λειτουργοὶ πρὸς δεξίωσιν ἐξ ὀνόματος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ τῆς πρωτευούσης.

—Προσφώνησις Δημάρχου.

Ὁ κ. Δήμαρχος δεξιούμενος τὸν κ. Κοσσὲν εἶπεν:

«Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν εἶνε εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος δεχομένη τὴν ἐπίσκεψιν τῆς ὑμετέρας Ἐξοχότητος καὶ χαιρετίζουσα ἐν Αὐτῇ τὸν Ὑπουργὸν τῆς ἐνδόξου Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ τὸν μέγαν φίλον τῆς Ἑλλάδος.

«Αἰσθάνομαι βαθεῖαν χαρὰν, ὅτι γίνομαι πιστὸς διερμηνεὺς τῶν ὁμοφώνων αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ τῶν Ἀθηνῶν, προσφέρων εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα μετὰ τοῦ «ὡς εὖ παρέστης» τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀναλλοιώτου ἡμῶν εὐγνωμοσύνης.

—Ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Κοσσέν.

«Κύριε Δήμαρχε,

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ τοὺς θερμοὺς λόγους σας. Ἀλλ' εἶνε τόση ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι πατῶν διὰ πρώτην φορὰν τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ εὑρισκόμενος μεταξὺ τόσων φίλων ὥστε ἀδυνατῶ νὰ ἐξωτερικεύσω τὰ πλημμυροῦντα τὴν ψυχήν μου συναισθήματα.

«Τὴν Ἑλλάδα ἠγάπησα ἐκ παιδικῆς μου ἡλικίας διότι ἀνετράφην καὶ ἐγαλουχήθην μὲ τὰς ἀναμνήσεις αὐτῆς, καὶ διότι αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ κοιτὶς τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

«Ἐπὶ δύο ἔτη ἡ Γαλλία συνθλίβεται εἰς μίαν ὑπεράνθρωπον προσπάθειαν καὶ ὑφίσταται τὰς σκληροτέρας δοκιμασίας, καὶ ἐντούτοις τὸ Γαλλικὸν ἔθνος δὲν ἔπαυσε στρέφον τὴν προσοχήν του καὶ τὴν συμπάθειάν του πρὸς τὴν χώραν τοῦ πνεύματος, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν στιγμὴν ταύτην παρευρισκόμενος αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν εὐτυχῆ».

Τὸ ἄπειρον πλῆθος ἐκάλυψε τὸν ἐνθουσιώδη λόγον διὰ παταγωδῶν χειροκροτημάτων καὶ βροντωδῶν ζητωκραυγῶν.

Ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ μέχρι τοῦ κατὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος ξενοδοχείου ἀπετελέσθη ὑπερμεγέθης καὶ πάμπληθης πομπὴ διὰ μέσου τῶν φωταγωγημένων λαμπρῶς λεωφόρων καὶ πλατειῶν ἐν μεγάλῳ συνωστισμῷ.

Τὸ πλῆθος ἐπέμεινε πληροῦν τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος καὶ μὴ θέλον νὰ διαλυθῇ [illegible] ἀτενίζον τὸν ἐπιφανῆ φιλέλληνα.

Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν ὑπεχρεώθη νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἐξώστην καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν λαὸν εἰπὼν τάδε:

«Σπανίως ἢ μᾶλλον ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου δὲν ἐδοκίμασα τοιαύτην συγκίνησιν, ὁποίαν δοκιμάζω σήμερον. Διὰ πρώτην φορὰν πατῶ τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος καὶ εὑρίσκομαι περιστοιχισμένος ὑπὸ μυριάδων φίλων. Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ μέρους τῆς πατρίδος μου, διὰ τὰ αἰσθήματα, ἅτινα ἐκδηλοῦτε πρὸς αὐτήν—αἰσθήματα τόσῳ μᾶλλον σημαίνοντα, καθόσον ἔρχομαι εἰς μίαν στιγμὴν ποῦ ἡ πατρίς μου διέρχεται κρισίμους ἡμέρας.

«Ἡ πατρίς μου ἔσυρε τὸ ξίφος της διὰ ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τοῦ δικαίου, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν μικρῶν λαῶν καὶ σήμερον εἴπερ ποτε ὑπερηφανευόμεθα ὅτι εἴμεθα Γάλλοι. Τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἀνελάβομεν θὰ τὸν ἐξακολουθήσωμεν ὅσον καὶ ἂν στοιχίσῃ οὗτος εἰς ἡμᾶς, μέχρι τῆς τελικῆς νίκης. Τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ μᾶς ἐγκαρδιώνουν πρὸς τοῦτο».

Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν συνωδεύετο ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Συνταγματάρχου, ὅστις πληγωθεὶς τελευταίως διατελεῖ ἐν ἀναρρώσει, ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Παρισίων κ. Μπογκανόφσκυ καὶ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ γραφείου τοῦ κ. Δε Λὰ Στερί.

—Αἱ ἐπίσημοι ἐπισκέψεις.

Τὴν ἐπιοῦσαν, ἀνελθόντος τοῦ κ. Δενὺ Κοσσὲν εἰς Ἀκρόπολιν ἀφῆκαν τὰ ἐπισκεπτήριά των παρ' αὐτῷ διάφοροι πολιτικοὶ καὶ ἄλλα προέχοντα πρόσωπα.

Τῇ 11.30' ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Σκουλούδη καὶ παρέμεινε διαλεγόμενος ὑπὲρ τὴν ὥραν.

Μετὰ τοῦτο μετέβη εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Βασιλέως, τῆς Βασιλίσσης, τοῦ Βασιλόπαιδος Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν πριγκίπων Νικολάου καὶ Χριστοφόρου. Ὁ Διάδοχος Γεώργιος ἀπουσίαζεν εἰς Μακεδονίαν ἐπιθεωρῶν τὰ Ἑλλην. στρατεύματα.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας ἐπεσκέψατο κατ' οἶκον τὸν κ. Βενιζέλον παραμείνας παρ' αὐτῷ ὑπὲρ τὴν 1.30'.

—Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Δενὺ Κοσσέν.

Μετὰ τὰς συνεντεύξεις τοῦ κ. Δενὺ Κοσσὲν μετὰ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ συνεκροτήθησαν ἐπανειλημμένα ὑπουργικὰ συμβούλια καθ' ἃ συνεζητήθησαν αἱ διατυπωθεῖσαι σκέψεις καὶ αἰτήσεις τῆς Ἀντὰντ διὰ τοῦ γάλλου ὑπουργοῦ.

Ἡ ἀντίληψις τῆς Ἀντὰντ ἐπὶ τοῦ δῆθεν ἀπειλουμένου ἢ μελετωμένου ἀφοπλισμοῦ τῶν Σέρβων καὶ τῶν Συμμάχων, εἴ ποτε ἤθελον καταφύγει εἰς τὸ Ἑλλ. ἔδαφος, εἶνε ὅτι, ἂν ἡ Ἑλλὰς δὲν προέβαινεν εἰς ἀφοπλισμὸν τῶν Σέρβων καὶ Ἀγγλογάλλων, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Βουλγαρία πιθανῶς δὲν θὰ ἀπεφάσιζον καταδίωξιν αὐτῶν ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, διότι θὰ εἶχον πολὺ νὰ ὑπολογίσουν ἐπὶ ἐνδεχομένης στρατιωτικῆς ἐναντίον των στάσεως τῆς Ἑλλάδος.

—Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν εἰς Θεσσαλονίκην.

Τῇ προπαρελθούσῃ Παρασκευῇ ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν ἀνεχώρησεν εἰς Θεσσαλονίκην.

—Ἔνθερμος ὑποδοχὴ τοῦ Ντενὺ Κοσσὲν εἰς Θεσσαλονίκην.

Θεσσαλονίκη, 7 Ν[illegible] Ἡ γενομένη εἰς τὸν μέγαν φιλέλληνα Ντενὺ Κοσσὲν ὑποδοχὴ ὑπῆρξεν ἀποθεωτική. Εἰς τὴν ἀποβάθραν ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ὁ ἀντιστράτηγος κ. Μοσχόπουλος, οἱ ὑποστράτηγοι κ.κ. Σωτήλης καὶ Παρασκευόπουλος ὁ μέραρχος κ. Ζυμβρακάκης, ὁ νομαρχεύων κ. Δαραλέξης, ὁ δήμαρχος Ὀσμὰν Σαΐτ, ὁ Μητροπολίτης, οἱ σύλλογοι, αἱ συντεχνίαι καὶ αἱ διάφοροι λέσχαι.

Κατὰ τὸ μῆκος τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ εἶχε συγκεντρωθῆ ἄπειρον πλῆθος, ἐπευφημῆσαν ζωηρῶς τὸν κ. Ντενὺ Κοσσέν. Τὸν Γάλλον ὑπουργὸν ἐχαιρέτισαν ὡσαύτως εἰς τὴν ἀποβάθραν ὁ στρατηγὸς Σαράϊγ, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ Ἐπιτελείου, ὁ Γάλλος πρόξενος κ. Σεόν, ὁ πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς παροικίας καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Ὁ Ντενὺ Κοσσὲν ἐκ τῆς ἀποβάθρας διηυθύνθη εἰς τὸ Γαλλικὸν προξενεῖον διὰ τῶν λεωφόρων Νίκης καὶ Βασιλέως Γεωργίου σημαιοστολισθεισῶν ἐπὶ τούτῳ. Τὸ Ἑβραϊκὸν στοιχεῖον ἀντιπροσωπευθὲν ἐπίσης διὰ τῶν μελῶν τῆς Ἰσραηλιτικῆς κοινότητος ὑπεδέχθη θερμῶς τὸν Γάλλον φιλέλληνα. Τὸ πλῆθος συνώδευσε τὸν κ. Ντενὺ Κοσσὲν μέχρι τοῦ προξενείου ζητωκραυγάζον ὑπὲρ αὐτοῦ, ὑπὲρ τῆς Γαλλίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἀντάντ.

Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς εὐχαρίστησε διὰ θερμῶν λόγων τὸ ζητωκραυγάζον πλῆθος.

—Ἐπίσημος Ἀγγλικὴ ἀνακοίνωσις.

Ἡ Ἀγγλικὴ ἐν Ἀθήναις πρεσβεία ἐξέδωκε τὸ ἑπόμενον ἀνακοινωθέν.

«Πρὸ τῆς στάσεως, ἣν ἔλαβεν ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπὶ τινων ζητημάτων, ἀμέσως ἐνδιαφερόντων τὴν ἀσφάλειαν τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς δράσεώς των, ἐφ' ὧν ἔχουν δικαιώματα ἀπορρέοντα ἐκ τῶν ὅρων τῆς ἀποβιβάσεως αὐτῶν ἐπὶ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, αἱ σύμμαχοι ἔκριναν ἐπάναγκες νὰ λάβουν μέτρα τινὰ ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν διακοπὴν τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς φύσεως εὐκολιῶν, ὧν ἀπήλαυε μέχρι τοῦδε ἡ Ἑλλὰς ἐκ μέρους αὐτῶν. Οὐδεμίαν ἔχουν αἱ Δυνάμεις πρόθεσιν ὅπως ἐξαναγκάσωσι τὴν Ἑλλάδα ν' ἀποστῇ τῆς οὐδετερότητος, ἐκ τῆς τηρήσεως τῆς ὁποίας φαίνεται πιστεύουσα ὅτι ὑπηρετεῖ κάλλιτερον τὰ ἴδιά της συμφέροντα. Αἱ συμμαχικαὶ Κυβερνήσεις ἀνησύχησαν ἐκ τινων ὑπαινιγμῶν γενομένων περὶ ἐνδεχομένων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἂν ἤθελον ληφθῇ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, θὰ ἐθεωροῦντο ὡς εὑρισκόμενα εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰς παρασχεθείσας εἰς αὐτὰς βεβαιώσεις. Ἀφ' ἧς αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀμφιβολίαι αὐτῶν, αἵτινες δυνατὸν νὰ προέρχωνται ἐκ παρεξηγήσεως, ἤθελον διαλυθῇ, αἱ Δυνάμεις θὰ λογίσωσιν ἑαυτὰς εὐτυχεῖς ν' ἄρωσι τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα προβάλλουν ἤδη εἰς τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ παραχωρήσουν ἐκ νέου τὰς εὐκολίας, αἵτινες πηγάζουν φυσικῶς ἐκ τῶν ὁμαλῶν σχέσεων».

Ἀθῆναι, τῇ 6 Νοεμβρίου 1915.

—Ὁ ἀποκλεισμὸς τῆς Ἑλλάδος.

Λονδῖνον 9)22.—Νεώτερα τηλεγραφήματα ληφθέντα ἐξ Ἀθηνῶν φαίνονται, δεικνύοντα ὅτι ὁ δῆθεν ἀποκλεισμὸς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἀποστολῶν εἰς Ἑλλάδα, προερχομένων ἐκ λιμένων Ἀγγλικῶν καὶ συμμαχικῶν.

Οἱ «Τάϊμς μανθάνουν ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι οἱ Συμμαχικοὶ στόλοι ἐνεργοῦν αὐστηρᾶς νηοψίας ὑφ' ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ τῇ Μεσογείῳ.

—Ἑλληνικὴ διάψευσις.

—Δὲν ὑπάρχει πολιτικὴ συμφωνία μετὰ τῆς Βουλγαρίας.

Λονδῖνον 8)21.— Ἡ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία ἐνεργοῦσα συμφώνως πρὸς τὰς ληφθείσας ἐξ Ἀθηνῶν ὁδηγίας διαψεύδει κατηγορηματικῶς τὴν σύναψιν Ἑλληνοβουλγαρικῆς πολιτικῆς συμφωνίας. Ἡ μόνη συμφωνία ἥτις ἐκλείσθη μὲ τὴν Βουλγαρίαν περιλαμβάνει τὸ τεχνικὸν πρωτόκολλον τῆς 29ης Ὀκτωβρίου, ὅπερ ὑπέγραψαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἑλληνικῶν καὶ τῶν Βουλγαρικῶν σιδηροδρόμων καὶ καθ' ἣν ὁρίζεται ἡ ἀγορὰ ἐν Βουλγαρίᾳ 10,000 τόννων δημητριακῶν καὶ ἡ χρησιμοποίησις 40 βουλγαρικῶν βαγονίων διὰ τὴν μεταφοράν των. Τὸ πρωτόκολλον οὐδένα ἄλλον περιέχει ὅρον.

—Οὐδεὶς ἀποκλεισμὸς ὑφίσταται.

Λονδῖνον.—10)23 Νοεμβρίου. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἀγγέλλει ὅτι οὐδὲν Ἑλληνικὸν πλοῖον κατεσχέθη ἢ ἐκρατήθη εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καὶ οὐδεὶς ἀποκλεισμὸς ἐγένετο ἢ ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας.

ΔΙΑ ΤΟΥ ΡΕΟΥΤΕΡ

Ἀθῆναι 10)23.—Ὁ κ. Δενὺ Κοσσὲν ἐπανῆλθεν ἐκ Θεσσαλονίκης, καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν κοινὴν ἐνέργειαν τῶν Συμμάχων ἐν τῇ Βαλκανικῇ. Ἐλπίζεται ὅτι τὰ διαβήματά του θὰ στεφθῶσιν ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Ἀθῆναι, 12)25. Οἱ τέσσαρες Ὑπουργοὶ τῆς Ἀντὰντ ἐποιήσαντο συλλογικὸν διάβημα παρὰ τῷ κ. Σκουλούδῃ καὶ ἐπέδωκαν διακοίνωσιν ζητοῦντες, ὅπως ἡ Ἑλλὰς καθορίσῃ τὴν στάσιν αὐτῆς. Εἰς τοῦτο ἐπηκολούθησεν ἀμέσως ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Οἱ ὑπουργοὶ εἶπον σήμερον ὅτι ἡ διακοίνωσις τῆς Ἀντὰντ εἶνε πολλῷ ἧττον αὐστηρὰ ἢ ὅσον γενικῶς ἐπιστεύετο. Ἐβεβαίωσαν ὅτι ἡ κατάστασις σαφηνίζεται, καθόσον τὰ αἰτήματα τῆς Ἀντὰντ τώρα καθορίζονται. Αἱ δυνάμεις τῆς Ἀντὰντ ζητοῦσι διαβεβαιώσεις περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς οὐδέποτε ἠρνήθη. Πληροφορεῖται τὸ κοινὸν ὅτι ἡ κατάστασις ἀναπτύσσεται κανονικῶς καὶ τὸ διάβημα τῆς Ἀντὰντ εἶνε φιλικόν.

Περὶ μερικῆς ἀποστρατεύσεως γίνεται λόγος εἰς τοὺς κυβερνητικοὺς κύκλους. Ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἀποβαίνει δυσχερής. Ἐγένοντο τρία διαδοχικὰ ὑπουργικὰ συμβούλια χθές.

Ὁ Βασιλεὺς κατὰ τὸ πρόγευμα ὅπερ παρέθηκε πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Δενὺ Κοσσὲν συνεζήτησε τὴν διακοίνωσιν τῆς Ἀντὰντ καὶ διεβεβαίωσε τὸν Γάλλον ἀπεσταλμένον ὅτι θὰ ἐγίνετο αὕτη εὐμενῶς ἀποδεκτή, καὶ, ἀναγνωριζομένου τοῦ φιλικοῦ αὐτῆς ὕφους, θὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτὴ τὴν ἐπιβεβαίωσιν τῶν διαβεβαιώσεων τῆς Ἑλλάδος περὶ

τῆς θέσεως τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων.

Τὸ ἔγγραφον δὲν ὥρισε προθεσμίαν, ἀλλὰ ζητεῖ τὴν ταχίστην ἀπάντησιν. Πιστεύεται ἐν Ἀθήναις ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ καταλήξῃ ἀποδεχομένη τὰ αἰτήματα τῶν συμμάχων.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάσσει λεπτομερείας τινὰς πρὸς περαιτέρω ἐξέτασιν, τὴν δήλωσιν ὅτι τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τὰ νῦν κατεχόμενα ὑπὸ τῶν συμμάχων θὰ ἀποδοθῶσιν ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ καὶ εὔλογος ἀποζημίωσις θὰ πληρωθῇ.

Εὐνοϊκὴν ἐντύπωσιν προὐξένησεν ἡ Κυβέρνησις ἐν ταῖς φιλικαῖς διαθέσεσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀντάντ.

— Ἀποχὴ τῶν Φιλελευθέρων ἐκ τῶν ἐκλογῶν.

Ἀθῆναι, 9)22.—Οἱ Φιλελεύθεροι ἀπεφάσισαν ὁριστικῶς ν' ἀπόσχωσι τῶν ἐκλογῶν.

Ὁ κ. Βενιζέλος θ' ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν λαὸν προκήρυξιν, ἐκθέτων τοὺς λόγους τῆς ἀποχῆς.

— Ἡ γραμμὴ Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης.

Αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν γραμμὴν Λαρίσσης—Θεσσαλονίκης, ἥτις μέλλει νὰ συνδέσῃ τὰς Ἀθήνας μὲ τὴν Θεσσαλονίκην διεξάγονται πυρετωδῶς. Προβλέπεται ὅτι ἡ γραμμὴ θὰ ἑτοιμασθῇ πολὺ πρὸ τῆς ταχθείσης προθεσμίας.

Εἰς τοὺς ἐργάτας οἵτινες ἀπηλλάγησαν τῆς ἐπιστρατεύσεως προσετέθησαν στρατιῶται, διότι ἡ γραμμὴ θεωρεῖται ὡς ἐνέχουσα μεγίστην στρατιωτικὴν σημασίαν. Αἱ ἐργασίαι ἐξακολουθοῦν καὶ τὴν νύκτα ὑπὸ τὸ φῶς λαμπῶν ἐξ ἀσετυλίνης.

— Ἡ κλήρωσις τοῦ Λαχείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ἐνηργήθη ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐνώπιον τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ ὑποδιοικητοῦ τῆς Τραπέζης κ. Ἰω. Δροσοπούλου, ἡ 14η κλήρωσις τοῦ ἐκ δρ. 30,000,000 λαχειοφόρου δανείου αὐτῆς, καθ' ἣν ἐξήχθησαν ἐκ τῆς κληρωτίδος οἱ κάτωθι 16 ἀριθμοί, κερδίζοντες τὰ ἑξῆς ποσά:

Οἱ ἀριθ.	ἐκέρδισαν	Οἱ ἀριθ.	ἐκέρδ.
539,414	δρχ. 50,000	000,480	δρ. 3,000
084,627	» 3,000	131,741	» 3,000
073,196	» 3,000	028,003	» 3,000
288,590	» 1,000	239,667	» 1,000
135,447	» 1,000	251,484	» 1,000
155,540	» 1,000	147,504	» 1,000
069,506	» 1,000	020,965	» 1,000
034,483	» 1,000	156,984	» 1,000

Τὰ ἄνωθι ποσὰ πληρώνονται ἀπὸ τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δὲν ἔχομεν τὴν ἐλαχίστην ἐπιθυμίαν ὅπως καταστήσωμεν τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος μᾶλλον δυσάρεστον ἢ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ ἀσφάλεια τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων καὶ τὰ αἰτήματα τῶν Σέρβων. Ἡ ἀσφάλεια ὅμως αὕτη ἀπαιτεῖ ἐντελῶς ἐκπεφρασμένην δήλωσιν περὶ τῶν διαθέσεων αὐτῆς ἐν πάσῃ τυχούσῃ περιστάσει. Ἐσμὲν βέβαιοι ὅτι τοῦτο κατανοεῖται ἑκατέρωθεν. Ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι αἱ Κυβερνήσεις τῶν Συμμάχων ἔλαβον ἢ θὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα ὅπως σαφηνίσωσιν ἐπικίνδυνος ἀμφίρροπον κατάστασιν, καὶ ὡς πρῶτον διάβημα, νὰ καθορίσωσι, φιλοφρόνως ἀλλ' εὐσταθῶς τὰς ἐπὶ τούτου βλέψεις των. Πιστεύομεν ὅτι ὁ **Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος** καὶ τὸ ὑπουργεῖον του ἐκτιμῶσι τὸν ἐξαιρετικὸν χαρακτῆρα τῆς οὐδετερότητός των καὶ τὰς συνεπείας αἵτινες παρέπονται εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦτον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, δὲν θὰ διστάσωσι νὰ παράσχωσιν εἰς τοὺς Συμμάχους ὑπὸ τὴν μάλιστα κατηγορηματικὴν καὶ δεσμευτικὴν μορφὴν οἱασδήποτε ἐγγυήσεις περὶ τῆς μελλούσης ἐνεργείας ἥτις δύναται νὰ εἶνε ἐπιθυμητή. Αὐτοί τε (οἱ ὑπουργοί) καὶ οἱ στρατιωτικοὶ ἔτι σύμβουλοι τοῦ **Βασιλέως**, κατανοοῦσι βεβαίως ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ τὴν ἀπόφασιν τῶν Συμμάχων καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι, οἱαδήποτε λάθη καὶ ἂν ἐγένοντο ἐν τῷ παρελθόντι καὶ οἱαιδήποτε ἀναβολαὶ ἔβλαψαν τὴν Σερβίαν, δὲν θὰ ἀποθέσωσι τὴν σπάθην μέχρι τοῦ κερδήσωσι τὴν εἰρήνην μετὰ νίκης. Ἡ Ἐγγὺς Ἀνατολή, θὰ γένηται πιθανῶς τὸ θέατρον ἐν ᾧ ὁ πόλεμος θὰ ἦνε δραστηριώτατος ἐπί τινας προσεχεῖς μῆνας. Πεποίθαμεν ὅτι, καθόσον αἱ ἐπιχειρήσεις θὰ προχωρῶσιν, ὁ **Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος** καὶ οἱ ὑπήκοοί του θὰ ἴδωσι σαφῶς ὅτι τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ συνδέεται μετὰ τῆς ὑποθέσεως ὑπὲρ ἧς μαχόμεθα.

(*Times*)

ΤΡΙΤΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΕΙΣ ΣΕΡΒΙΑΝ

— Ἡ Σερβικὴ ὑποχώρησις.

Ἐκ τοῦ Λονδινείου «Χρόνου» τῆς 6,19 Σεπτεμβρίου.

Ὁ ἔκτακτος ἀνταποκριτὴς ἡμῶν ἐν Σερβίᾳ τηλεγραφῶν ἐκ Βοδενῶν κατὰ τὸ μέσον μεταξὺ Μοναστηρίου καὶ Θεσσαλονίκης, περιγράφει ζωηρῶς τὴν Σερβικὴν ὑποχώρησιν ἀπὸ βορρᾶ καὶ τοὺς κινδύνους κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς τῆς πορείας, κρασπεδούσης τὴν Ἀλβανικὴν μεθόριον.

Ἐκ τοῦ τηλεγραφήματος τούτου, ὡς καὶ ἐξ ἄλλου προγενεστέρου τοῦ ἀνταποκριτοῦ ἡμῶν ἐκ Διούμπ, νοτιοδυτικῶς τῆς Πριζρένδ εἶνε σαφὲς ὅτι ἡ πίεσις ἀπὸ βορρᾶ αὐξάνεται καὶ οἱ ἐπιδρομεῖς ὑποστηρίζονται ὑπὸ ἀκαθέκτου δυνάμεως τηλεβόλων.

Πρὸς τὸ νότιον οἱ Βούλγαροι ἐπανέλαβον τὰς σφοδρὰς ἐπιθέσεις των κατὰ τῶν Γάλλων ἐν Τσέρνᾳ, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν μετὰ μεγάλων ἀπωλειῶν.

Βοδενά, 2)15.—Μόλις ἔφθασα ἐκ Μοναστηρίου, ὅπου τὴν προηγουμένην νύκτα αἱ Σερβικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ ξένοι Πρόξενοι παρεσκευάζοντο νὰ ἐκκενώσωσι τὴν πόλιν ἐν περιπτώσει ἐγγυτέρας προσπελάσεως τῶν Βουλγάρων οἵτινες ἠγγέλθησαν ὅτι κατεῖχον τὸ Κρούσσευον.

Οἱ Βούλγαροι ἦσαν ὡσαύτως ἓξ μίλλια ἀνατολικῶς τῆς Πριλάπου, ὅπου οἱ Σέρβοι ἀντέταξαν ἐρρωμένην ἀντίστασιν ἐναντίον ὑπερτέρου ἀριθμοῦ ἐπὶ δύο ἡμέρας.

Τὰ ὑψώματα Παπούνα κατέχονται ἔτι ὑπὸ τῶν Σέρβων, οἵτινες ἐπροξένησαν ὑπερμεγέθεις ἀπωλείας εἰς τὸ Βουλγαρικὸν Στράτευμα προσβάλλοντες τὴν θέσιν τούτων.

Τὸ Τέτοβον (Καλκαντελὲν) ὅπερ οἱ Σέρβοι ἐπανέκτησαν πρὸ 10 ἡμερῶν εἶνε πάλιν εἰς χεῖρας τῶν Βουλγάρων οἵτινες μετὰ τὴν ἅλωσίν του, κατῆλθον εἰς Κρούσσευον.

Ἡ θέσις Παπούνα ἀπειλεῖται τώρα κατὰ μέτωπον καὶ ὄπισθεν, καὶ εἶνε ἀπίθανον ὅτι θὰ κρατηθῶσιν ἐπὶ πολὺ εἰς τὸ μέρος τοῦτο οἱ Σέρβοι. Φαίνεται ἀμφίβολον ἂν οἱ Βούλγαροι προτίθενται νὰ καταλάβωσι τὸ Μοναστήριον· φαίνεται μᾶλλον ὅτι κύριον σκοπὸν ἔχουσιν ὅπως ἀποκόψωσι τὴν γραμμὴν συγκοινωνίας, μεταξὺ Μοναστηρίου καὶ Σερβικοῦ Στρατοῦ πρὸς βορρᾶν

Ἔφθασα εἰς Μοναστήριον ἐκ Μητροβίτσης διὰ δυσχεροῦς καὶ ἀθλίας ὁδοῦ Ὀχρίδος—Δίβρας—Πριζρένδ μετὰ ταξείδιον 11 ἡμερῶν. Ὑπὲρ τὰ δύο τρίτα εἶνε βατὴ μόνον ἐπὶ ἵππων καὶ ἡμιόνων καὶ ἡ ὁδὸς διέρχεται χώραν κατοικουμένην ὑπὸ τῶν ταραχωδεστάτων Ἀλβανικῶν φυλῶν.

Οὗτοι κρατοῦνται πιθανῶς εἰς τάξιν ὑπὸ τῶν Σέρβων, ὑπάρχει ὅμως φόβος, μήπως παρακινηθῶσι νὰ ἀποπειραθῶσι τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας των, ἐὰν οἱ Σέρβοι ἐξασθενήσωσι ὑπὸ ἀτυχημάτων ἐν τῷ πεδίῳ.

Ἀμέσως ὅτε μετέβην εἰς Ρέσναν (παρὰ τὸ Μοναστήριον) χθὲς ἀνηγγέλθη ὅτι Ἀλβανικὸν χωρίον εἰς τὴν γειτονίαν ταύτην ἐπανέστη καὶ ἀντηλλάγησαν πυροβολισμοὶ πρὸς τὴν Σερβικὴν χωροφυλακήν.

Ὅτε κατέλιπον τὴν Μητροβίτσαν τῇ 22)4 Νβρίου, τὰ μέλη τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος καὶ διάφοροι Σέρβοι λειτουργοὶ ἔφθασαν ἐκεῖ ἐκ Κραλιεύου, τὸ ὁποῖον ἠγγέλθη ἔκτοτε ὅτι κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ.

* * * *

ΜΑΚΡΑΣ ΒΟΛΗΣ ΤΗΛΕΒΟΛΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

Διούμπ 22)4 Νβρίου.
(ὑστερήσαν)

Ἐξ ὅσων δύναταί τις νὰ συναγάγῃ, ἡ ἕνωσις τῶν Αὐστρογερμανῶν καὶ τῶν Βουλγάρων συνετελέσθη τῇ 17)30 Ὀκτωβρίου κάπου μεταξὺ Ζαΐτσάρ καὶ Νεγοτίν, καὶ ἡ ἐλευθεροπλοΐα τοῦ Δουνάβεως ἐξησφαλίσθη ὑπὸ τῆς βορείας δυνάμεως τοῦ ἐχθροῦ 10 περίπου ἡμέρας ἐνωρίτερον.

Οἱ Αὐστρογερμανοὶ ἐπέτυχον νὰ διαβῶσι τὸν ποταμὸν παρὰ τὰ ραγδαῖα ρεύματα τῶν Σιδηρῶν Πυλῶν, αἵτινες ὑπερησπίζοντο ὑπὸ δρακὸς μόνον Σέρβων, πεποιθότων ἐπὶ τὰς φυσικὰς δυσχερείας τῆς διαβάσεως.

Τὸ Σερβικὸν σχέδιον ὅπως ἀντιτάξωσι σταθερὰν ἀντίστασιν εἰς τὴν βορείαν λεκάνην τοῦ Μοράβα ἐματαιώθη ὑπὸ τῆς κυκλωτικῆς κινήσεως τῶν Αὐστρογερμανῶν, οἵτινες ἠπείλησαν νὰ ὑπερφαλαγγίσωσι τοὺς Σέρβους, προσβάλλοντες αὐτοὺς καὶ διὰ τηλεβόλων μεγαλειτέρων ὧν τῶν Σέρβων. Βάλλοντες ἀπὸ 10 μιλλίων οἱ ἐχθροὶ ἔθεσαν 600 Σέρβους ἐκτὸς μάχης, ἐνῷ οἱ Σέρβοι ἠδυνάτουν νὰ θίξωσι τὸν ἐχθρὸν καὶ ἵνα διαφύγωσι τὴν ἐξόντωσιν οἱ Σέρβοι ἐξέλεξαν νὰ ὑποχωρήσωσιν. Αἱ δυσχέρειαι πρὸς ἀνέλκυσιν τῶν βαρέων τηλεβόλων φαίνεται ὅτι ὑπερεβλήθησαν διὰ τῆς ἐπινοίας ὑφισταμένων ὁδῶν συγκειμένων ἐκ δοκῶν, σανίδων καὶ πλεγμάτων (*wattle hudles*) διαδοχικῶς τοποθετουμένων καὶ αἰρομένων.

Ἦτο ἀδύνατον εἰς τοὺς Σέρβους διὰ τῶν ἀσθενῶν δυνάμεων αὐτῶν νὰ ἀνακόψωσι τοὺς χειμάρρους τῶν ἐπιδρομέων, οἵτινες ἐξεχύνοντο εἰς πάντα τὰ ἐκτεταμένα ταῦτα μέτωπα. Ὁ Αὐστρογερμανικὸς στρατὸς λέγεται ὅτι σύγκειται ἐκ παίδων, οἵτινες ὅμως καθίστανται ἀήττητοι διὰ τοῦ πυροβολικοῦ των. Οἱ Βούλγαροι διεισέδυσαν διὰ πολλῶν ἀνυπερασπίστων στενῶν, γνωστῶν εἰς τοὺς κομιτατζῆδες των. Οὐχ' ἧττον τὰ Σερβικὰ στρατεύματα φαίνεται ὅτι ὑπεχώρησαν ἐν τάξει ἀπὸ τῶν πλείστων τῶν προκεχωρημένων θέσεων καὶ συγκεντροῦνται ἤδη ὅπως ὑπερασπίσωσι τὴν ἐσωτερικὴν γραμμήν των.

Πρὸς νότον οἱ Βούλγαροι προήλασαν μέχρι τριῶν μιλίων ἀπὸ τοῦ σιδηροδρόμου Μουρούζοβατς—Μιτροβίτσας, ἀπεκρούσθησαν ὅμως τῇ 20)2 Νοεμβρίου καὶ ἀπωθήθησαν ὀπίσω εἰς Κατσανὶκ ὅπου μάχη διεξήγετο, ὅτε διηρχόμην διὰ τῆς τελευταίας ταύτης θέσεως πρὸ δύο ἡμερῶν.

— Σφοδραὶ Βουλγαρικαὶ ἐπιθέσεις.

Θεσσαλονίκη 2)15. Αἱ εἰδήσεις τὴν νύκτα ταύτην ἀπὸ τοῦ Σερβικοῦ μετώπου δὲν εἶνε τόσον εὐνοϊκαί—τῳόντι δέ, ἂν ὑπάρχῃ τι, εἶνε ἀνησυχητικόν.

Εἰς Γράδσκο οἱ Γάλλοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς δύο σημεῖα.

Ἡ ἀγγελθεῖσα χθὲς ἐνέργεια ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Τσέρνα, ἥτις διήρκεσε 36 ὥρας, ἦτο ἐκτάκτως σφοδρά, τῆς Βουλγαρικῆς ἐπιθέσεως ἀποκρουσθείσης μετὰ βαρειῶν ἀπωλειῶν καθ' ὅλον τὸ μέτωπον. Ὑπολογίζεται ὅτι δύο ἢ τρεῖς Βουλγαρικαὶ μεραρχίαι συνεπλάκησαν, καὶ ἀπεγνωσμέναι ἐγένοντο ἀπόπειραι ὅπως διαπεράσωσι τὸ γαλλικὸν κέντρον. Τοῦτο, ὅμως, ὁλοσχερῶς ἀπέτυχεν, καὶ ὡς ἀποτέλεσμα ἐγένετο ἀναμφίβολος ἀμυντικὴ ἐπιτυχία τῶν γαλλικῶν ὅπλων. Ἡ θέσις τοῦ Σερβικοῦ στρατοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε κρίσιμος, καίτοι οὐδόλως ἀπελπιστική.

Ρέουτερ.

Ἀμστελλόδαμον 3)16.— Ἡ ἑπομένη ἀγγελία ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχηγείου ἐλήφθη χθὲς παρὰ τοῦ Ἀσυρμάτου Τύπου:—«Ἡ δίωξις ἐξακολουθεῖ ἐρρωμένως. Χθὲς ὑπὲρ 1,000 Σέρβοι συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι, δύο μηχανικὰ τηλεβόλα καὶ τρία τηλεβόλα ἐκυριεύθησαν.

Αὐστριακὴ ἐπίσημος ἔκθεσις 3)16 Νβρίου.

Πλησίον τῆς Γκόραζδα, εἰς τὴν μαυροβουνιωτικὴν μεθόριον ἐγένοντο ἀκροβολισμοί.

Εἰς τὸ Σερβικὸν θέατρον ἡ δίωξις τοῦ ἐχθροῦ προχωρεῖ πανταχοῦ. Αὐστρογερμανικὰ στρατεύματα ἔφθασαν εἰς τὸ διαμέρισμα Οὔβατσ-Σιγκότα-Πλανίνα καὶ εἰς τὰ ὑψώματα Ζανόρ.

Γερμανικὴ φάλαγξ τῆς στρατιᾶς τοῦ Στρατηγοῦ Φὸν Καῖβες προελαύνει ἀμφοτέρωθεν τῆς ὁδοῦ Κραλιεύο-Νόβι Παζὰρ καὶ ἐκυρίευσε τὴν Ὀύστζε (σημεῖον ἐπὶ τοῦ σιδηροδρόμου, κατὰ τὸ μέσον μεταξὺ Κραλιεύο καὶ Ράσκα.

Αὐστρογερμανικαὶ δυνάμεις προελαύνουσαι ἀπώτερον πρὸς ἀνατολὰς διεσταύρωσαν τὴν ὁδὸν Ρασκα—Κουρσούμλια παρὰ τὴν Βαβίτζαν (εἰς τὴν κοιλάδα Τεπλίτσα) κατέλαβον ἐξ ἐφόδου τὰ Σερβικὰ χαρακώματα ἐπὶ τοῦ ὄρους Λουλάκ, ἀνατολικῶς τῆς Βαβίτσας συλλαβόντες 3 ἀξιωματικοὺς καὶ 110 ἄνδρας καὶ ἓν μηχανικὸν τηλεβόλον.

Αἱ Βουλγαρικαὶ μεραρχίαι ἀπὸ βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν πλησιάζουσιν εἰς τὴν ἕνωσιν τῆς ὁδοῦ τῆς Κρουσσούμλια (ἐπὶ τοῦ σιδηροδρόμου μεταξὺ Ναϊσσοῦ καὶ Πριστίνης).

* * * *

Ἀμστελλόδαμον 8)21.—Ἡ γερμανικὴ κατοχὴ τοῦ Νόβι Παζὰρ εἶνε χαρακτηριστικὸν τοῦ Αὐστριακοῦ ἀνακοινωθέντος, ὅπερ περιγράφει ὡσαύτως νέας ἀγρίας Ἰταλικὰς ἐπιθέσεις εἰς πολλὰ σημεῖα, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς προγεφύρου τῆς Γκορίτζα. Οἱ Ἰταλοὶ εἰσεχώρησαν εἰς τὰς Αὐστριακὰς γραμμὰς ἐν τῷ τμήματι Ὀσλαύκα, οἱ Αὐστριακοὶ ὅμως λέγουσιν ὅτι ἀνακατέλαβον τὸ ἀπολεσθὲν ἔδαφος πλὴν μιᾶς κορυφῆς. Ἡ βεβαίωσις ὅτι οἱ Αὐστροῦγγροι ἀπέκρουσαν τὴν Σερβικὴν ἐπίθεσιν ἐν τῇ κοιλάδι Ἴβαρ ἀνατολικῶς τοῦ Νόβι Παζὰρ ἐμφαίνει ὅτι οἱ Σέρβοι εἶνε ἱκανοὶ ἀκόμη πρὸς ἐπίθεσιν.

— Ἡ κατάστασις βελτιοῦται ἐν Σερβίᾳ.

— Οἱ Βούλγαροι ὑποχωροῦν.

Θεσσαλονίκη, 9)22.—Ἡ κατάστασις βελτιοῦται ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν νοτίως τῆς Σερβίας. Οἱ Βούλγαροι ἀπεσύρθησαν ἐκ Περλεπέ, φοβούμενοι μήπως κυκλωθῶσιν ὑπὸ δύο Σερβικῶν μεραρχιῶν. Τὸ Σερβικὸν ἱππικὸν προήλασεν εἰς τὸ στενὸν τῆς Μπαμπούνας καὶ δὲν εὗρεν ἴχνος ἐχθροῦ, ὅστις ὑπάρχουν λόγοι νὰ πιστεύεται ὅτι ὑποχωρεῖ ἐσπευσμένως πρὸς ἀνατολάς.

— Σημαντικὴ ἐπιτυχία τῶν Σέρβων.

Ἀθῆναι, 9)22.—Οἱ Σέρβοι ἐπέφερον εἰς τοὺς Βουλγάρους σοβαρὰν ἧτταν ἐπὶ τῆς γραμμῆς Νύσσης—Λέσκοβατς, μετὰ μάχην, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Οἱ Βούλγαροι, ὧν ἡ ὑποχώρησις μετετράπη εἰς κατατρόπωσιν, ἐγκατέλειψαν μεγάλην ποσότητα ὑλικοῦ.

Ἀθῆναι 9)22.—Τὸ Πρακτορεῖον Ρέουτερ μανθάνει ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι ἡ πρόθεσις τῶν Βουλγάρων εἶνε νὰ φθάσουν εἰς τὰ Ἀλβανικὰ σύνορα διὰ νὰ χωρίσουν τὸν Βόρειον Σερβικὸν στρατὸν ἀπὸ τὸν Νότιον, ὅτε ὁ τελευταῖος θὰ ἀναγκασθῇ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος.

10)23 Πριζρένδ.—Ἐπιτυχὴς μάχη εἰς τὴν Β. Σερβίαν ἀναφέρεται ἐν τῷ Σερβικῷ ἀνακοινωθέντι· σφοδραὶ συμπλοκαὶ καὶ εἰς Γκαΐλλικα καὶ Πέλικαπλάνκα δυτικῶς τῆς Ναϊσσοῦ καὶ τοῦ ὄρους Γκεγκοβάτζ· εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον οἱ Σέρβοι κατετρόπωσαν τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐκυρίευσαν πέντε ὀρεινὰ τηλεβόλα.

— Ἡ Ἰταλία καὶ οἱ Σύμμαχοι.

Παρίσιοι, 8)21.—Δηλοῦται ἐν Ρώμῃ ὅτι ἡ Ἰταλία ὑπέγραψε συμφωνίαν μετὰ τῶν Συμμάχων ὅπως μὴ συνάψῃ χωριστὴν εἰρήνην.

—Εἰς τὴν Ἀδριατικὴν μόνον Ἀγγλικὰ καὶ Γαλλικὰ στρατεύματα θ' ἀποβιβασθῶσι, καθ' ἃ γράφει ἡ «Στάμπα».

—Οἱ Ἀλβανοὶ ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Σέρβων εἴς τινα μέρη.

—Ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων λέγει ὅτι μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα ἐν τῇ Βαλκανικῇ ἀνήρχοντο εἰς 70,000.

ΤΑ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

—Γερμανικαὶ βλέψεις ἐν Βουκουρεστίῳ.— Ἀπειλὴ πρὸς τὴν Ρουμανίαν.

Ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Χρόνου» εἰς τὴν Βαλκανικὴν (δηλ. ὁ γνωστὸς Πάουιτζερ) διαβιβάζει ἐκ Βουκουρεστίου τὴν ἔννοιαν δηλώσεως τοῦ κ. Κάρπ, πρώην πρωθυπουργοῦ τῆς Ρουμανίας, ὅτι ἡ Γερμανία σχεδιάζει ὅπως πείσῃ τὴν Ρουμανίαν νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῶν δύο Κεντρικῶν Δυνάμεων. «Νέαι προσφοραί» θὰ γίνωσι πρὸς τὴν Ρουμανίαν, κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα, ὅτε θὰ ἐξασφαλισθῶσιν αἱ διὰ τῆς Βαλκανικῆς συγκοινωνίαι, αἱ προσφοραὶ αὗται θὰ γίνωσιν ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπὸ μορφὴν τελεσιγράφου.

—Αἱ προγνώσεις τοῦ κ. Κάρπ

Βουκουρέστιον 20)2 Νβρίου.

Ἡ ἐφημερὶς «Ἀδευέρουλ» δημοσιεύει τὰς δηλώσεις διαφόρων Ρουμάνων πολιτικῶν περὶ τῆς ἐνεστώσης στάσεως τῆς Ρουμανίας ὡς πρὸς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον.

Ὁ Ρουμᾶνος πρεσβευτὴς ἐν Πετρουπόλει κ. Διαμάντης, φέρεται εἰπὼν ὅτι δὲν ἐπέστη ἀκόμη ἡ στιγμὴ τῆς ἐπεμβάσεως.

Ὁ κ. Κάρπ, πρώην πρωθυπουργὸς καὶ ἀδιαφιλονίκητος γερμανόφιλος φέρεται εἰπὼν ὅτι κατὰ Δεκέμβριον τὸ πολύ, ἡ Ρουμανία θὰ ἄρῃ τὰ ὅπλα παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Γερμανίας. Καθόσον αἱ ἀποκατασταθεῖσαι συγκοινωνίαι καθιστῶσι τοῦτο δυνατόν, ἡ Γερμανία θὰ κάμῃ νέας προσφορὰς πρὸς τὴν Ρουμανίαν, περιβεβλημένος μορφὴν τελεσιγράφου, ζητοῦντος ἀπάντησιν ἐντὸς 48 ὡρῶν. Ἡ Ρουμανία θὰ προσκληθῇ νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα ἀμέσως παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων.

Ἡ Γερμανία πρέπει νὰ ἦνε βεβαία πρὶν ἐπεκτείνῃ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Αἰγύπτου.

Ὅταν γίνῃ ἡ νέα προσφορά, ἡ ἐνεστῶσα Κυβέρνησις, φρονεῖ ὁ κ. Κάρπ θὰ παραιτηθῇ καὶ θὰ κληθῇ αὐτὸς εἰς τὴν ἐξουσίαν.

ΠΕΡΣΙΑ
ΣΥΜΜΑΧΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

9)22 —Ἡ Περσικὴ Κυβέρνησις ἐτηλεγράφησε καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἀγγέλλουσα πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὸν κλῆρον τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σάχου ὅπως μὴ καταλίπῃ τὴν πρωτεύουσαν ἕνεκα τῆς ἀποκαταστάσεως εἰλικρινῶν φιλικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ρωσσίας καὶ προσκαλεῖ τὸν ὄχλον ὅπως ἐνεργῇ κατὰ τρόπον φιλικὸν πρὸς τοὺς συμμάχους.

Σ. Σ Κ. Φ. Ὁ Σάχης τῆς Περσίας τὸ μὲν θέρος διέρχεται ἐν Τεχεράνῃ παρὰ τὴν Κασπίαν θάλασσαν, τὸν χειμῶνα δὲ ἐν Ἰσπαχὰν κατὰ τὸ κέντρον τῆς Περσίας. Φαίνεται ὅτι ἐπείσθη ὁ Σάχης νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ ἕνεκα τοῦ Ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου ἐπὶ τῶν μεθορίων.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΝΕΥΡΩΠ. ΠΟΛΕΜΟΥ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

—Νέαι Γερμανικαὶ συγκεντρώσεις.

Ζυρίχη, 9)22.—Νέαι σπουδαῖαι συγκεντρώσεις Γερμανικῶν στρατευμάτων ἐσημειώθησαν ὄπισθεν τοῦ δυτικοῦ μετώπου τὸ πλεῖστον τῶν ὁποίων ἔφθασεν ἐκ τοῦ Ρωσσικοῦ μετώπου ὅθεν ὑποτίθεται ὅτι τὸ τρίτον τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ ἀπεσύρθη. Δέον νὰ σημειωθῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι νέαι ἀποσπάσεις θὰ ἦναι ἀδύνατοι ἕνεκα τῆς προσφάτου δραστηρίας ἐπιθέσεως τῶν Ρώσσων. Αἱ Γερμανικαὶ αὗται συγκεντρώσεις ὑπολογίζονται εἰς 7 στρατιωτικὰ σώματα.

Παρίσιοι, 9)22.—Μικρᾶς σπουδαιότητος ἐπιχειρήσεις ἐσημειώθησαν ἐν Ἀρτουᾷ καὶ Λωρραίνῃ.

ΕΙΣ ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΝ

8)21. **Γραφεῖον τοῦ τύπου.** Τὰ μάλιστα ἐπιτυχὴς ἐπίθεσις ὑπὸ τῆς 52 Μεραρχίας εἰς τὴν χώραν τῆς Κριθίας ἐγένετο, τῶν πάντων ἐπιμελῶς παρασκευασθέντων· τρεῖς ὑπόνομοι ἀνετινάχθησαν καὶ τὸ πεζικὸν ἀμέσως προήλασε καὶ ἐκυρίευσε τὰ Τουρκικὰ χαρακώματα ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς τῆς Κριθίας-Νουλλά. Τὸ βρεττανικὸν πυροβολικὸν ἐβομβάρδισε τὰς ἐχθρικὰς ἐφεδρείας βοηθούμενον ὑπὸ δύο τηλεβόλων τῶν 14 ἰντζῶν.

Οἱ μονιτὸρ καὶ τὸ καταδρομικὸν «Ἔγδαρ» ἐπυροβόλουν μέχρισοῦ τὸ ἔδαφος ἠδραιώθη καὶ ἠγέρθησαν φραγμοὶ (*barricades*).

Αἱ Τουρκικαὶ πυροβολαρχίαι ἀπήντησαν σφοδρῶς ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς. Τὰ βρεττανικὰ μηχ. τηλεβόλα προσέβαλον τοὺς Τούρκους ἐντὸς τῶν γειτονικῶν χαρακωμάτων. Ὁ πυροβολισμὸς τῶν Τούρκων ἦτο ἐκ τῶν ἀγριωτάτων. Τουρκικὴ ἀντεπίθεσις ἀπεκρούσθη εὐχερῶς.

Αἱ ἀπώλειαι τῶν Τούρκων εἶνε βαρεῖαι. Οἱ Βρεττανοὶ ἀπώλεσαν μόνον πέντε. Αἱ χρησιμοποιηθεῖσαι μονάδες ἦσαν Τμήματα τῶν Βασιλικῶν Σκώτων, τῶν Σκώτων τυφεκοφόρων καὶ πολιτοφυλακῆς Ἀρσάϊρ.

—Γενναιοτάτη ὑπόθεσις παρὰ τὸν Αἶνον.

Δύο Βρεττανικὰ ἀεροπλάνα ἐπετέθησαν ἐπιτυχῶς κατὰ σημαντικοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἐν Φερετζίκ. Τὸ ἐχθρικὸν πῦρ κατέβαλε τὸ ἓν ἀεροπλάνον, ὁ ὁδηγός του ὅμως ἠδυνήθη νὰ καύσῃ τὸ μηχάνημά του, ὅτε τὸ ἕτερον ἀεροπλάνον βλέπον τὴν θέσιν τοῦ φίλου προσεγειώθη καὶ ἀνέσωσεν αὐτὸν ἀκριβῶς ἐνῷ ὁ ἐχθρὸς προσέτρεχεν.

ΒΟΥΤΥΡΟΣ ἁγνὸς καὶ ἄδολος ἔφθασεν εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. **Σταύρου Λουκαΐδου** πρώτης ποιότητος νὰ πωλεῖται πρὸς 41 γρ. τὴν ὀκᾶν χονδρικῶς.

Ἡ πληρωμὴ γίνεται μετὰ τὴν παραλαβὴν καὶ δοκιμὴν τοῦ βουτύρου.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

— Ὁποία θὰ ἦνε ἡ ἀπάντησις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Συμμάχους.

ΑΘΗΝΑΙ.—Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπήντησεν εἰσέτι εἰς τοὺς Συμμάχους ὡς μὴ διασαφηνισθέντων εἰσέτι σημείων τινῶν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν διατυπωθεισῶν ἐν τῇ διακοινώσει τῆς Παρασκευῆς. Ἡ Κυβέρνησις θὰ μελετήσῃ τὰς προτάσεις μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὅπερ ἐνέπνεε καὶ τὴν εἰς τὴν προηγουμένην διακοίνωσιν ἀπάντησίν της, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶνε διατεθειμένη νὰ ἱκανοποιήσῃ κατ' ἀρχὴν πᾶσαν ἀπαίτησιν, ἥτις δὲν ἀποτελεῖ κατάφωρον παραβίασιν τῆς οὐδετερότητος καὶ δὲν παραβλάπτει τὰ μοναρχικὰ δικαιώματα.

Ἀνακοίνωσις Μαυροβουνιωτικὴ λέγει ὅτι ὁ ἐχθρὸς δραστηρίως κατοπτεύει, ἀπό τινων δὲ ἡμερῶν παρασκευάζει μέγα πλῆγμα κατὰ τοῦ Μαυροβουνίου.

Τηλεγράφημα ἐξ Ἀμστελοδάμου λέγει ὅτι ὁ κατὰ τῆς Σερβίας πόλεμος σχεδὸν ἐπερατώθη. Ἡ δρᾶσις κατὰ τοῦ Μαυροβουνίου πρόκειται νὰ ἀναληφθῇ μεθ' ὑπερτάτης δυνάμεως. Οἱ Μαυροβούνιοι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀπωθηθῶσι πρὸς τὸ ἴδιόν των ἔδαφος ὅπου ἐστερημένοι προμηθειῶν καὶ πολεμεφοδίων θὰ τελειώσωσι τὸν ρόλον των.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΥΡΜΟΥ
ΝΑΥΣΙΚΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ
ΚΑΙ
ΕΡΑΣΜΙΑΣ Χ. ΠΙΕΡΙΔΟΥ
ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Παρὰ τὴν Ἀστικὴν Σχολὴν Ἁγ. Σάββα.

Αἱ δεσποινίδες **Ναυσικᾶ Χριστοφίδου** καὶ **Ἐρασμία Χ. Πιερίδου** ἵδρυσαν Ἐργαστήριον τοῦ Συρμοῦ παρὰ τὴν Ἀστικὴν Σχολὴν Ἁγ. Σάββα μετὰ εἰδικὴν σπουδὴν καὶ μακρὰν ἄσκησιν εἰς γνωστὰ καταστήματα ἐν Ἀθήναις καὶ παρ' ἡμῖν.

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΕΙΟΝ
ΜΙΧ. Α. ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ
ΕΝ ΛΑΡΝΑΚΙ

Ποιῶ γνωστὸν πρὸς τὸ Σ. Κοινὸν ὅτι συνέστησα Ἐμπορορραπτεῖον ἐν Λάρνακι κατὰ τὴν ὁδὸν «Λάρνακος» καὶ παραπλεύρως τοῦ ἐμπορ. Καταστήματος τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδου, ἐν ᾧ οἱ τιμῶντες ἡμᾶς διὰ τῶν διαταγῶν αὐτῶν θὰ εὑρίσκωσι πλουσίαν συλλογὴν πάντοτε νέων μαλλίνων καὶ ἄλλων ὑφασμάτων καὶ ἐπιδέξιον καὶ εὐσυνείδητον ἐργασίαν.

Οἱ ἀνὰ τὰ χωρία πελάται μας καὶ οἱ συναλλασσόμενοι μεθ' ἡμῶν παρακαλοῦνται ἐφεξῆς νὰ ἀπευθύνωνται εἰς Λάρνακα πρὸς ἡμᾶς.

Μιχ. Α. Θεοχαρίδης
Ἐμπορορράπτης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία μὲ ἕδραν τὴν Λευκωσίαν μὲ κεφάλαιον £200,000 διῃρημένον εἰς 50,000 μετοχὰς ἐκ £4 ἑκάστης ἀναγνωρισθεῖσα διὰ Διατάγματος τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Λειτουργοῦ τοῦ Διαχειριζομένου τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Δεκεμβρίου 1912.

Αἱ μετοχαὶ ἐκδίδονται ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι κατὰ βούλησιν τοῦ μετόχου.

Ἡ «Τράπεζα Κύπρου» οὖσα συνέχεια τοῦ Ταμιευτηρίου «ἡ Λευκωσία» ἐξακολουθεῖ τὸ ἐξαίρετον δι' ἑβδομαδιαίων καταβολῶν ἀποταμιευτικὸν σύστημα.

Αἱ ἑβδομαδιαῖαι καταβολαὶ κανονίζονται κατὰ τριετίαν κατὰ δὲ τὴν λῆξιν τῆς τριετίας τὸ συσσωρευόμενον ἑκάστου καταθέτου ποσόν, ἢ μετατρέπεται εἰς μετοχὰς τῆς Τραπέζης Κύπρου ἢ ἀποσύρεται εἰς ἀκέραιον κατὰ βούλησιν τοῦ καταθέτου. Ὁ τυχὼν θέλων ν' ἀποσυρθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριετίας χάνει 10 ο)ο οἱ δὲ κληρονόμοι τοῦ ἀποθνήσκοντος καταθέτου ἑβδομαδιαίων καταβολῶν πληρώνονται εἰς ἀκέραιον.

Ὁ τόκος τῶν ἑβδομαδιαίων καταβολῶν λογίζεται πρὸς τόσα τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος πρὸς ὅσα ἀναλογεῖ ἐν ἑκάστῳ ἔτει τὸ μέρισμα τῶν μετοχῶν τῆς «Τραπέζης Κύπρου» καὶ κεφαλαιοποιεῖται ἀνὰ πᾶσαν 31ην Δεκεμβρίου.

Ἡ **«Τράπεζα Κύπρου»** δέχεται ἐντόκους καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν ἢ μετὰ ὡρισμένην προθεσμίαν ἐπὶ τόκῳ

2 ο)ο διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας μετὰ 3 μῆνας
3 ο)ο » » » » 6 »
4 ο)ο » » » » 1 ἔτος
5 ο)ο » » » » 2 ἔτη ἢ περισσότερα.

Ἐν τῇ **«Τραπέζῃ Κύπρου»** λειτουργεῖ ἐπίσης μικρὸν Ταμιευτήριον ἐν τῷ ὁποίῳ γίνονται δεκταὶ καταθέσεις μέχρι £50 ἀποδοτέαι εἰς πρώτην ζήτησιν ἐπὶ τόκῳ 3 ο)ο κατ' ἔτος.

Ἡ Τράπεζα Κύπρου ἔχουσα ἀνταποκριτὰς πανταχοῦ τῆς Κύπρου καὶ εἰς τὰ διάφορα ἐμπορικὰ Κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀναλαμβάνει τὴν διεξαγωγὴν πάσης τραπεζιτικῆς ἐργασίας ἔν τε τῷ Ἐσωτερικῷ καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ.

Ὁ Διευθυντὴς
Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ.